ACADEMIA ROMANA

Institutul de Chimie Macromoleculara "PETRU PONI"

NOI POLIMERI ACRILICI SI COPOLIMERI BLOC PENTRU FOTO(BIO)APLICATII

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

Conducator stiintific: Dr. Emil BURUIANA,CSI

> Doctorand: Andreea-Laura SCUTARU (cas. CHIBAC)

Academia Romana Institutul de Chimie Macromoleculara "Petru Poni" Iasi

Nr. 5318 / 9.10.2012

Doamnei/Domnului

Va facem cunoscut faptul ca in ziua de **31 Octombrie 2012**, ora **12:00**, in biblioteca Institutului de Chimie Macromoleculara "Petru Poni" din Iasi, va avea loc sustinerea publica a tezei de doctorat intitulata **"NOI POLIMERI ACRILICI SI COPOLIMERI BLOC PENTRU FOTO(BIO)APLICATII"** elaborata de doamna chimist **Andreea-Laura Scutaru (cas. Chibac)**, in vederea conferirii titlului stiintific de doctor.

Comisia de doctorat are urmatoarea componenta:

PRESEDINTE: **Dr. Anton Airinei**, Cercetator stiintific gradul I Director adjunct al Institutului de Chimie Macromoleculara "Petru Poni" din Iasi

CONDUCATOR STIINTIFIC: **Dr. Emil C. Buruiana**, Cercetator stiintific gradul I Institutul de Chimie Macromoleculara "Petru Poni" din Iasi

REFERENȚI: **Prof. Dr. Nicolae Hurduc** Universitatea Tehnica "Gheorghe Asachi" din Iasi

> **Conf. Dr. Catalin Lungu** Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iasi

Dr. Mircea Grigoras, Cercetator stiintific gradul I Institutul de Chimie Macromoleculara "Petru Poni" din Iasi

In conformitate cu Regulamentul privind organizarea si desfasurarea doctoratului pentru acordarea titlurilor stiintifice in Academia Romana, va trimitem rezumatul tezei de doctorat cu rugamintea de a ne comunica in scris aprecierile si observatiile dumneavoastra.

Cu aceasta ocazie va invitam sa participati la sustinerea publica a tezei de doctorat.

Realizarea acestei teze nu ar fi fost posibila fara sprijinul acordat de oamenii "din umbra" care m-au indrumat continuu, au fost alaturi de mine si m-au ajutat sa ma autodepasesc. Cele mai frumoase ganduri si recunostinta profunda se indreapta catre aceste persoane care si-au lasat amprenta in formarea mea ca cercetator si ca om.

Deosebit respect si mii de multumiri **domnului Dr. Emil C. Buruiana** pentru instruirea deosebita, bunavointa, sprijinul si rabdarea oferite pe parcursul elaborarii tezei, pentru aportul adus in evolutia mea profesionala.

Ganduri de gratitudine si profunda consideratie **doamnei Dr. Tinca Buruiana** pentru ajutorul neconditionat oferit, pentru increderea pe care a avut-o in mine si pentru ambitia pe care mi-a insuflat-o.

Calde multumiri si sentimente de recunostinta **doamnei Dr. Violeta Melinte** pentru ajutorul, increderea si sfaturile acordate, pentru prietenia sincera.

Sincere multumiri **colegilor din Laboratorul de Poliaditie si Fotochimie** pentru sustinerea morala si bunavointa aratata pe durata realizarii acestei lucrari.

Multumiri tuturor colegilor din Institutul de Chimie Macromoleculara "Petru Poni" pentru sprijinul acordat in realizarea caracterizarii compusilor prezentati in cadrul acestei teze.

Multumiri Academiei Romane pentru suportul financiar acordat pe durata stagiului de pregatire a tezei de doctorat (2008-2012).

Multumesc pe aceasta cale **familiei mele** pentru incurajari si pentru ca au fost alaturi de mine. Deosebita recunostinta **mamei mele**.

In final, dar nu pe ultimul loc, vreau sa multumesc **sotului meu** pentru intelegerea fara margini, iubirea, caldura si sprijinul de care a dat dovada in acesti ani.

CUPRINS

CAPITOLUL I. STUDIUL DE LITERATURA PRIVIND POLIMERII ACRILICI SI COPOLIMERII BLOC UTILIZATI IN FOTO(BIO)APLICATII

I.1.	Introducere	4
I.2.	Materiale polimere pentru fotoaplicatii	7
	I.2.1. Polimeri acrilici	7
	I.2.2. Copolimeri bloc	14
	I.2.3. Compozite hibride polimere	18
I.3.	Materiale polimere pentru bioaplicatii	24
	I.3.1. Polimeri acrilici	24
	I.3.2. Copolimeri bloc	33
	I.3.3. Compozite hibride	40

4

CONTRIBUTII ORIGINALE

CAPITOLUL II. POLIACRILATI SI COMPOZITE HIBRIDE CU UNITATI DANSIL-SEMICARBAZIDA 46

II.1. Introducere	46
II.2. Sinteza si identificare structurala	47
II.2.1. Sinteza si caracterizarea monomerilor	47
II.2.2. Sinteza si caracterizarea copoliacrilatilor cu unitati dansil-semicarbazida	51
II.2.3. Sinteza si caracterizarea nanocompozitelor hibride fluorescente bazate pe	e
copoliacrilati cu unitati dansil-semicarbazida	55
II.3. Proprietati termice	59
II.4. Morfologie de suprafata	61
II.5. Proprietati dielectrice ale compozitelor hibride	63
II.6. Testarea compusilor dansilati pentru posibile aplicatii de senzori	66

	II.6.1. Evolutia fluorescentei functie de concentratia fluoroforului, temperatura,	
	polaritatea solventului si timp	66
	II.6.2. Testari ale copolimerilor si hibridelor dansilate in detectarea acizilor	68
	II.6.3. Testari ale copolimerilor si hibridelor dansilate in detectarea ionilor	
	metalici	73
	II.6.4. Testari ale copolimerilor si hibridelor dansilate in detectarea derivatilor	
	nitroaromatici	76
II.7.	Concluzii	80

81

CAPITOLUL III. COPOLIMERI BLOC CU SONDE FLUORESCENTE IN STRUCTURA

III.1.Introducere	81
III.2. Copolimer bloc amfifil cu unitati triazenice fluorescente sintetizat prin	
metoda RAFT	83
III.2.1. Sinteza si caracterizare	83
III.2.2. Comportarea termica si morfologia suprafetei polimere	90
III.2.3. Studiul fotocomportarii copolimerului bloc cu unitati triazenice	92
III.2.4. Fluorescenta secventelor triazenice utilizata in determinarea ionilor	
metalici	95
III.3. Copolimeri bloc de tip AB cu unitati de piren obtinuti prin metoda ATRP	98
III.3.1. Sinteza si caracterizare	98
III.3.2. Proprietatile termice si analiza suprafetei polimere	103
III.3.3. Proprietati optice	104
III.4. Concluzii	109

CAPITOLUL IV. POLIMERI ACRILICI PE BAZA DE STRUCTURI FOTOPOLIMERIZABILE SI APLICATIILE ACESTORA 111

IV.1. Introducere	111
IV.2. Sinteza si caracterizarea oligodimetacrilatului uretanic cu benzofenona in	
structura	113

IV.3. Studiul fotopolimerizarii benzofenon-macromerului	118
IV.4. Utilizarea benzofenon-macromerului ca matrice organica pentru forma	ea de
nanoparticule de argint sau aur	124
IV.4.1. Monitorizarea prin spectroscopie UV-Vis	124
IV.4.2. Analize XRD, TEM si EDX ale nanocompozitelor hibride	127
IV.5. Studiul comparativ asupra fotopolimerizarii unor oligodimetacrilati	
carboxilici fata de BP-UDMA	131
IV.6. Obtinerea nanocompozitelor hibride pe baza de oligodimetacrilati diaciz	ri si
testarea lor antimicrobiana	133
IV.7. Sinteza si caracterizarea unor compozite hibride fotoreticulate de tip	
sol-gel	136
IV.8. Studiul de fotopolimerizare a amestecurilor de monomeri organici -	
anorganici	141
IV.9. Analiza suprafetei si caracteristici termice ale hibridelor sol-gel	143
IV.10. Concluzii	148
PARTEA EXPERIMENTALA	150
Materiale de plecare si solventi	150
Sinteza	151
Metode fizice utilizate pentru studiul materialelor sintetizate	157
CONCLUZII GENERALE	160
BIBLIOGRAFIE	168

Progresul continuu inregistrat in diferitele domenii ale stiintei si tehnicii solicita materiale din ce in ce mai performante, iar necesitatea realizarii de produse specializate care sa raspunda intr-o maniera specifica scopului pentru care au fost proiectate este de certa actualitate. Este recunoscut faptul ca polimerii sunt o clasa de materiale usor adaptabile la cerintele pietii, datorita variabilitatii metodelor de sinteza si a proprietatilor ce pot fi ajustate in functie de aplicatia vizata. Mai mult, tehnologiile moderne au permis extinderea si aprofundarea studiilor pe polimeri in general, si foto-(bio)polimeri, in particular.

De mare interes s-au dovedit a fi materialele polimere ce contin grupari fotosensibile in lantul macromolecular sau ca grupari laterale abordati in special datorita gamei largi de domenii in care isi gasesc aplicabilitate: materiale optice pentru inregistrarea datelor [1], cristale lichide [2], materiale optice neliniare [3] sau fotorezisti utilizati in microlitografie [4]. De asemenea, cercetarile in domeniul materialelor ce includ structuri fluorescente continua sa fie de actualitate, acestea putand fi utilzate drept chemosenzori fluorescenti [5, 6] si biosenzori [7], agenti fluorescenti in imagistica [8, 9], dispozitive organice emitatoare de lumina [10], senzori pentru ioni metalici [11]. In cazul copolimerilor bloc, proprietatea de foto-raspuns este indusa prin introducerea unor fragmente fotosensibile in structura lor, fie la jonctiunea dintre doua blocuri [12-17], fie ca grupari laterale localizate de-a lungul unei sau a mai multor secvente. [18-24]

La mijlocul anilor '80, cercetarile asupra polimerilor folositi în bioaplicatii au luat o amploare deosebita odata cu descoperirea faptului ca aceste materiale sunt compatibile cu o gama larga de molecule biologice. Pe langa biocompatibilitate, o parte din polimerii investigati prezinta multiple avantaje pentru aplicatiile biomedicale, cum ar fi: capacitate de a incapsula si de a elibera controlat molecule biologice (doparea reversibila), proprietatea de a transfera sarcina dintr-o reactie biochimica, fiind astfel utilizati drept biosenzori, dispozitive de livrare a medicamentelor si bio-sisteme de executie. In ultima perioada a crescut foarte mult interesul si pentru materialele polimere cu proprietati antimicrobiene, atat in mediul academic, cat si in cel industrial. Copolimerii bloc, fiind macromolecule care incorporeaza doua sau mai multe secvente (blocuri) monomerice pot forma o mare diversitate de structuri de la cele mai simple (stea, inel, palmier etc.) la cele mai complexe (micele sferice [31], bastonase elicoidale [32], vezicule [33, 34], tuburi [35], cilindri multicomponenti [36]). In ultimii ani, datorita usurintei de preparare si a proprietatilor lor (concentratie de agregare scazuta, stabilitate termodinamica si cinetica ridicata [37]), atentia a fost indreptata catre micele si vezicule, care pot

fi folosite in special drept transportori de proteine [38, 39], medicamente hidrofile/hidrofobe [40-42], sau agenti de contrast in imagistica [43, 44].

Pe de alta parte, compozitele hibride polimere au aparut ca o noua clasa de materiale ce prezinta un interes ridicat in cercetarea fundamentala si aplicativa [45-48], deoarece imbina avantajele polimerilor organici (flexibilitate, rezistenta buna la impact, procesabilitate buna, etc) cu cele ale materialelor anorganice (rezistenta mecanica mare, stabilitate termica si proprietati optice). [49-52] Prezenta domeniilor anorganice de dimensiuni nanometrice in matricile polimere ofera posibilitate de a genera tipuri noi de materiale nanostructurate cu proprietati structurale si de suprafata dorite, care pot fi utilizate in aplicatii fizice, biologice, biomedicale si farmaceutice. [53]

Teza de doctorat "NOI POLIMERI ACRILICI SI COPOLIMERI BLOC PENTRU FOTO(BIO)APLICATII" este structurata in doua parti si contine patru capitole. Prima parte reprezinta un studiu de literatura referitor la tema tratata in cadrul tezei, in timp ce partea a doua a tezei reprezinta contributiile originale la acest domeniu. Lucrarea se extinde pe 189 pagini și cuprinde 10 tabele, 91 figuri, 33 scheme și 446 referințe bibliografice.

Capitolul I prezinta o evaluare a stadiului actual al cercetarilor din domeniul poliacrilatilor, copolimerilor bloc si compozitelor hibride utilizati in foto- sau bioaplicatii.

Capitolul II include sinteza si caracterizarea unor noi copoliacriltati si compozite hibride ce contin unitatea dansil-semicarbazida si testarea acestor compusi in dozarea acizilor, cationilor metalici si a derivatilor nitroaromatici.

Capitolul III reda rezultatele originale privind obtinerea unor noi copolimeri bloc amfifili cu sonde fluorescente de triazena sau piren prin tehnici moderne de polimerizare (polimerizarea cu transfer de lant reversibil prin procese de aditie fragmentare – RAFT sau polimerizarea radicalica cu transfer de atom – ATRP) si utilizarea acestora ca si chemosenzori fluorescenti, cu rol important in detectia metalelor grele.

Capitolul IV cuprinde rezultatele originale privind prepararea si caracterizare unor polimeri uretan-acrilici pe baza de structuri fotopolimerizabile, utilizarea acestora ca matrici in realizarea de nanocompozite hibride, si testarea antimicrobiana a unora din hibridele astfel obtinute.

In ultima parte sunt prezentate concluziile generale care pot fi obtinute in urma analizei materialului prezentat si partea experimentala a acestei teze.

Rezumatul tezei de doctorat prezinta pe scurt contributiile originale din capitolele II, III si IV si respectă denumirea capitolelor, numerotarea tabelelor, figurilor și schemelor de reacție, precum și cea a referințelor bibliografice.

CAPITOLUL II. POLIACRILATI SI COMPOZITE HIBRIDE CU UNITATI DANSIL-SEMICARBAZIDA

In ultimii ani s-au luat in studiu aspecte asupra fotofizicii derivatilor de 1,5-dimetilaminonaftalen sulfonil (dansil), care sunt des utilizati drept sonde moleculare pentru explorarea sistemelor biologice (proteine, lipozomi, micele) si a polimerilor sintetici [312, 313], inclusiv a filmelor polimere [314] sau a fibrelor de sticla [315, 316]. In literatura sunt putine studii cu privire la polimerii acrilici ce contin unitatea fluorescenta dansil, care a fost implicata doar in investigarea comportamentului de legare a gruparii si de formare a complecsilor. [328] Cu scopul de a dezvolta senzori pentru detectia optica a aciditatii, a cationilor metalici sau a derivatilor nitroaromatici am obtinut copolimeri acrilici si compozite hibride cu unitatea dansil-semicarbazida in structura.

II.2. Sinteza si identificare structurala

II.2.1. N-metacriloiloxietilcarbamoil-5-(demetilaminonaftalen-1sulfonhidrazina) (DnsSA)

Prepararea monomerului fluorescent, N-metacriloiloxietilcarbamoil-5-(demetilaminonaftalen-1-sulfonhidrazina) (DnsSA), in a carui structura se gaseste unitatea dansil-semicarbazida, presupune reactia de aditie conventionala a 5-(dimetilamino)naftalen-1-sulfonil hidrazina la metacrilatul de 2izocianatoetil. [329-331] Structura monomerului dansil (*Schema 20*) a fost confirmata cu ajutorul spectroscopiei FTIR ¹H-RMN, ¹³C-RMN si UV.

Schema 20. Structura monomerului cu unitati de dansil-semicarbazida (DnsSA)

In spectrul FTIR al monomerului dansilat se pot observa benzile de absorbtie caracteristice gruparii uretanice (3406 cm⁻¹), celor alifatice C-H (2947 cm⁻¹), gruparii carbonilice (1707 cm⁻¹) si inelului aromatic (947-650 cm⁻¹). Benzile de absorbtie localizate la 1341 si 1168 cm⁻¹ sunt puse pe seama gruparii

 SO_2N , in timp ce legatura dubla este caracterizata prin aparitia benzilor pozitionate la 1639 si 811 cm⁻¹.

Spectrul ¹H-RMN al DnsSA (*Fig. 19a*) ilustreaza picurile caracteristice protonilor aromatici (8.27, 7.56, 7.2 si 6.85 ppm) si ale celor olefinici in configuratie *trans* si *cis* (6.1 ppm, 5.57 ppm). Alte semnale apartin protonilor metilenici din CH₂-C<u>H₂</u>-OCO (3.75 ppm) si C<u>H₂</u>-CH₂-OCO (3.11 ppm), cat si a celor metilici din N(CH₃)₂ (2.88 ppm) si din functiunea metacrilica (1.88 ppm). In *Figura 19b* este prezentat spectrul ¹³C-RMN al monomerului dansilat si pot fi observate semnalele datorate carbonului esteric (167.1 ppm), carbonului ureic (157 ppm) si a celor olefinici (135.9 ppm, 123.4 ppm). Semnalul de la 63 ppm apartine carbonilor metilenici (NH-CH₂-<u>C</u>H₂-O), iar cel de la 45.3 ppm apare datorita carbonilor metilenici din N(CH₃)₂. Carbonul metilenic legat de gruparea amidica furnizeaza picul de la 38.6 ppm, in timp ce carbonul metilic din gruparea metacrilica da semnal la 18.3 ppm.

II.2.2. Copoliacrilatilor cu unitati dansil-semicarbazida

Pentru obtinerea copoliacrilatilor cu unitati dansil semicarbazida atasate covalent de lantul polimeric, monomerul DnsSA a fost copolimerizat radicalic cu N-dodecilacrilamida sau metacrilat de metil folosind ca initiator 1,1'azobis(ciclohexancarbonitril). [329-333] Structura copolimerilor formati N-metacriloiloxietilcarbamoil-5-(dimetilaminonaftalen-1-(Schema 22). sulfonhidrazina)-co-dodecilacrilamida (DnsSA-co-DA) si Nmetacriloiloxietilcarbamoil-5-(dimetilaminonaftalen-1-sulfonhidrazina)-cometacrilat de metil (DnsSA-co-MMA), a fost confirmata prin metode spectrale. Ambii copolimeri prezinta o solubilitate ridicata in solventi uzuali precum dimetilformamida (DMF), dimetilsulfoxid (DMSO), cloroform si diclormetan. Diferenta majora intre acesti doi fluorofori polimerici, consta in faptul ca primul are un lant hidrocarbonat lung legat de secventa acrilica care ar putea facilita agregarea, acest proces afectand fluorescenta lui DnsSA-*co*-DA.

Schema 22. Structura copoliacrilatilor cu unitati dansil semicarbazida

Spectrele FTIR ale copolimerilor prezinta benzi de absorbtie la aproximativ 3300 cm⁻¹ (NH), 1650 cm (amida I) si 1550 cm⁻¹ (amida II), si nu includ vibratiile de alungire ale legaturii duble C=C, confirmand astfel ca procesul de polimerizare a unitatilor monomere a avut loc.

Spectrele ¹H RMN ale fotopolimerilor (*Figura 22*) prezinta semnalele caracteristice pentru DnsSA-*co*-DA (MMA): protonii aromatici (8.6, 8.37, 7.6 ppm), protonii metilenici din gruparile esterice (3.64 ppm) si CH₂-NH-CO (3.35 ppm), protonii metil din gruparea dimetilamino (2.9 ppm) si protonii metilenici si metilici (1.55-0.86 ppm). Pentru cel din urma polimer, deplasarile chimice de la 3.6 ppm, si 2.0-0.85 ppm au fost atribuite protonilor metil ai gruparii esterice

si respectiv protonilor metilici si metilenici. Compozitia structurala a copolimerilor s-a determinat din raportul ariilor semnalelor corespunzatoare protonilor aromatici (8.6-7.22 ppm) si a picurilor caracteristice protonilor alifatici (1.55-0.86 ppm pentru DnsSA-*co*-DA, si respectiv 3.6 ppm DnsSA-*co*-MMA). S-a estimat ca raportul molar al unitatilor monomere in copolimerii mentionati mai sus este 3:97 (DnsSA:DA) si 2.4:97.6 (DnsSA:MMA), continutul de unitati dansil fiind mai mic decat cel introdus initial in reactia de copolimerizare (1:10). Masa moleculara a DnsSA-*co*-DA determinata prin cromatografie pe gel permeabil (GPC) a fost estimata la aproximativ 33200, in timp ce pentru DnsSA-*co*-MMA masa moleculara este de 65000.

II.2.3. Nanocompozite hibride fluorescente bazate pe copoliacrilati cu unitati dansil-semicarbazida

Datorita faptului ca nanocompozitele sunt o clasa de noi materiale ale caror proprietati sunt imbunatatite (ex. caracteristicile mecanice, termice, electrice si optice) [50-52, 334] ne-am propus sa studiem nanocompozitele pe baza de fotopolimeri acrilici ce contin unitati dansil-semicarbazida in structura. Faza anorganica de tip montmorilonit (Cloisite® Na⁺) tratata cu modificatori organici cu lanturi alchilice de lungimi diferite (OM1-MMT, OM2-MMT), precum bromura de 2-hidroxietil-N,N,N-dimetildodecilamoniu (OM1) si clorura de hexadeciltrimetilamoniu (OM2) a fost preparata asa cum este descris in referinta [335], si apoi a fost folosita la obtinerea compozitelor ce incorporeaza copolimerii dansilati, tehnica folosita fiind polimerizarea radicalica in situ. Compozitele hibride cu unitati dansil-semicarbazida (HC-P1-3) au fost obtinute prin copolimerizarea monomerului DnsSA cu metacrilat de metil sau dodecilacrilamida, folosind 1,1'-azobis(ciclohexan carbonitril) drept initiator in prezenta a 3% OM1-MMT sau OM2-MMT. Pentru o diferentiere mai buna am sintetizat inca un material compozit prin tehnica sol-gel (HC-P4), plecand de la DnsSA si metacrilat de 3-(trimetoxisilil)propil (MPTS), structura sa fiind prezentata in Schema 23. [332, 333, 336-338]

Schema 23. Structura compozitei hibride obtinuta prin tehnica sol-gel (HC-P4)

In *Tabelul 2* sunt prezentate tipurile de materiale si cantitatile utilizate pentru sinteza compozitelor hibride.

Compozitele HC-P1, HC-P2 si HC-P3 sunt solubile in $CHCl_3$ si DMF, in timp ce HC-P4 nu este solubila in solventi uzuali.

sinteza compoziteror monde						
Proba	HC-P1	HC-P2	HC-P3	HC-P4		
DnsSA	0.5 g (1.19 mmol)	0.5 g (1.19 mmol)	0.5272 g (1.25 mmol)	1 g (0.238 mmol)		
MMA	5 g (49.9 mmol)	5 g (49.9 mmol)	_	_		
DA		_	3 g (12.5 mmol)	_		
MPTS	_	_	—	4.9 g (19.73 mmol)		
OM1- MMT	0.165 g (3%)	_	_	_		
OM2- MMT	—	0.165 g (3%)	0.1058 g (3%)	_		

Tabel 2. Tipul si cantitatea de monomer si componenta anorganica folosita la sinteza compozitelor hibride

Figura 24 prezinta spectrele FTIR-ATR ale compozitelor hibride, si se observa ca acestea contin semnale caracteristice atribuite vibratiilor gruparii CH_2 (2995-2841 cm⁻¹) si unitatii carbonil (CO) (1724 cm⁻¹), impreuna cu benzile de absorbtie datorate alungirii legaturii C-O-C la 1240-1045 cm⁻¹. In plus, prezenta particulelor de MMT organic modificate sau a MPTS produce aparitia unor benzi specifice asociate alungirii legaturii Si-O-Si (1090 si 1045 cm⁻¹). In toate cazurile, semnalele localizate la 1290-1265 si 800-790 cm⁻¹ sunt caracteristice vibratiilor simetrice si asimetrice a legaturii Si-CH₂.

Figura 24. Spectrele FTIR ale compozitelor hibride HC-P1, HC-P3 si HC-P4

De asemenea, formarea nanocompozitelor polimere a fost investigata si prin difractie de raze X la unghiuri mari, deoarece aceasta tehnica permite evaluarea modificarilor aparute in spectrele de difractie ale montmorilonitului in urma modificarii organice si mai apoi a polimerizarii in situ a umpluturii modificate. Asa cum este descris si in literatura [164], intercalarea modificatorului organic intre straturile de silicat ale MMT nativ a avut loc cu succes in timpul proceselor de modificare. Prin inserarea cationilor alchil intre straturile de argila are loc o deplasare a picului ce apare la 5.981 in umplutura nativa (ce corespunde la o spatiere interlamelara de d = 1.478 nm calculata cu ajutorul ecuatiei Bragg) la 5.011 (d = 1.76 nm) in cazul lui OM1-MMT si la (d = 1.89 nm) pentru OM2-MMT. 4.671 Spectrele de difractie ale nanocompozitelor cu OM2-MMT (Fig. 26a) indica prezenta unui pic la 3.11 (d = 2.84 nm) pentru HC-P2 si la 2.641 (d = 3.34 nm) pentru HC-P3, conducand la concluzia ca canalele din OM2-MMT sunt intercalate de lanturile polimere. Din aceasta figura reiese faptul ca dupa polimerizarea *in situ* a monomerilor pentru formarea HC-P1, picul de difractie corespunzator lui OM1-MMT dispare, aceasta sugerand formarea unui structuri exfoliate. Acest tip de compozita presupune ca lanturile de polimer formate intre canalele argilei imping straturile destul de departe, astfel incat acestea sa nu mai fie paralele intre ele, creandu-se structura exfoliata. Spectrele de difractie ale compozitelor ce contin MMT prezinta o curba tipica pentru PMMA amorf, si reflecta ordinea de impachetare a lanturilor polimere. Pentru HC-P1 si HC-P2 picurile sunt pozitionate la 13.641 (d = 0.65 nm) si respectiv la 14.511 (d = 0.61 nm), in timp ce in cazul compozitei HC-P3 picul de la 19.571 (d = 0.46 nm) poate fi atribuit domeniilor cristaline ale unitatilor de acrilamida (Fig. 26a). In Figura 26b este prezentat spectrul XRD al nanocompozitei sol-gel HC-P4 si se observa un pic pronuntat la 14.871 (d = 0.60 nm), care indica coexistenta regiunilor cristaline si amorfe, in care gradul de cristalinitate este mic. [336-338]

Figura 26. Spectrele de difractie de raze X pentru (a) compozitele hibride cu montmorilonit organic modificat si pentru (b) compozita obtinuta prin metoda sol-gel

II.6. Testarea compusilor dansilati pentru posibile aplicatii de senzori

II.6.2. Testari ale copolimerilor si hibridelor dansilate in detectarea acizilor

Se stie ca proprietatile de absorbtie si emisie ale fluoroforului dansil sunt foarte sensibile la adaugarea unor cantitati de acid datorita protonarii unitatii dansil. [101] Din acest motiv am investigat capacitatea de stingerea a fluorescentei copolimerilor si a compozitelor hibride cu unitati dansilsemicarbazida de catre HCl, acidul 1-S-camforsulfonic, si acidul ptoluensulfonic (APTS) atat in solutie de DMF, cat si in filme subtiri.

Daca stingatorul utilizat este HCl [336] emisia fluorescentei lui DnsSAco-DA este suprimata pana la 34% (31.33 x 10⁻³ M) datorita tendintei de protonare a gruparii dimetilamino, concentratia limita detectata fiind in jur de 2.66 x 10⁻³ M acid. Un comportament similar a fost inregistrat si pentru copolimerul DnsSA-co-MMA dupa adaugarea a 29.33 x 10⁻³ M HCl, cand intensitatea fluorescentei scade cu 68%, iar limita de detectie este de 1.33 x 10^{-3} M acid. In cazul compozitelor HC-P1, HC-P2 si HC-P3 in DMF, stingerea cu HCl s-a realizat la concentratii mai mici de acid. Emisia lui HC-P1 prezinta o descrestere cu aproximativ 66.5% (58.33 x 10⁻⁴ M HCl) din valoarea initiala (*Fig. 33(a*)), iar concentratia minima detectata a fost de 0.66 x 10^{-4} M acid. In mod asemanator, intensitatea fluorescentei compozitei HC-P2 este redusa cu 57% (61.00 x 10⁻⁴ M acid), iar limita de detectie are aceeasi valoare ca si in cazul precedent. Pentru solutia de HC-P3 intensitatea fluorescentei scade semnificativ cu aproximativ 80% (44.33 x 10⁻⁴ M HCl), iar cea mai mica concentratie detectata a fost de 2.0 x 10⁻⁴ M acid. Din punct de vedere al concentratiei minime detectate este evident faptul ca HC-P1 si HC-P2 sunt mai sensibile decat HC-P3, sugerand ca compozitele hibride ce contin DnsSA-co-MMA pot fi utilizate in detectia unei cantitati mici de HCl. Eficienta de stingere a fluorescentei este relationata cu constanta Stern-Volmer, K_{SV}, si este determinata prin monitorizarea modificarilor fluorescentei cu ajutorul ecuatiei Stern-Volmer [171]

$$I_0 / I = 1 + K_{SV}[Q]$$

unde: I₀ si I sunt valorile intensitatii fluorescentei initiale si respectiv in prezenta stingatorului, iar [Q] este concentratia stingatorului.

CAPITOLUL II

Figura 33. (a) Spectrele de fluorescenta pentru HC-P1 in DMF in absenta si in prezenta a diferite concentratii de HCl; (b) Diagramele Stern-Volmer pentru copolimeri si compozitele hibride in prezenta a diferite concentratii de HCl (λ_{ex} = 300nm)

Diagramele Stern-Volmer sunt obtinute prin reprezentarea grafica a raportului I_0/I functie de concentratia stingatorului; in *Figura 33b* este redata o astfel de reprezentare pentru HCl, pentru toate materialele utilizate in acest studiu. Se poate deduce ca HCl este mai eficient pentru compozitele hibride decat pentru fotopoliacrilatii puri, ordinea fiind urmatoarea: HC-P3 > HC-P1 > HC-P2 > DnsSA-*co*-MMA > DnsSA-*co*-DA. [336]

De asemenea am testat acidul 1-S-camfor sulfonic si acidul p-toluen sulfonic (APTS) ca stingator pentru solutiile de polimeri si compozite hibride (in DMF). [336] Diagramele Stern-Volmer sugereaza faptul ca acidul 1-S-camfor sulfonic este un stingator mai eficient pentru copolimerul DnsSA-co-DA si compozita sa (HC-P3) decat pentru celalalt copolimer si compozitele sale, in timp ce APTS este un stingator mai eficient pentru compozitele hibride decat pentru copoliacrilati, ordinea fiind urmatoarea: HC-P2 > HC-P3 $\approx$ HC-P1 > DnsSA-co-DA >> DnsSA-co-MMA.

S-a studiat de asemenea comportamentul emisiei fluorescentei in cazul filmelor subtiri de compozite hibride in prezenta acizilor utilizati anterior, adaugati in solutie apoasa. [336] Emisia fluorescentei filmelor de HC-P1 si HC-P2 a fost stinsa de catre solutia apoasa de HCl (10^{-4} M), intensitatea fiind redusa cu 28% pentru prima compozita (dupa 3 minute de imersare in solutia cu stingator) si cu 30% pentru cea de-a doua compozita (dupa 4 minute de imersare in solutia cu stingator). Chiar daca emisia fluorescentei a fost masurata si dupa perioade mai mari de timp (7, 10, 15 si 20 min), in ambele cazuri nu s-au mai observat efecte semnificative asupra intensitatii fluorescentei. Spectrul de fluorescenta al filmului de HC-P3 este mai afectat de prezenta solutiei apoase de HCl, si astfel dupa 3 minute de imersie, emisia compozitei HC-P3 este stinsa cu 42%, iar dupa 9 min acest fenomen continua pana la 64.9% (*Fig. 36a*). Daca filmele subtiri de HC-P2 si HC-P3 sunt imersate intr-o solutie apoasa de acid 1-

S-camfor sulfonic (10^{-4} M) se poate remarca faptul ca dupa 6 minute intensitatea fluorescentei scade cu 35% si respectiv 46.5%.

Surprinzator este faptul ca compozita sol-gel HC-P4 are un comportament diferit fata de HC-P1-3 dupa expunerea la solutia apoasa de HCl, cand se obtine o crestere moderata a intensitatii fluorescentei dupa 2 min (30%) si 15 min (42%) (*Fig. 36b*). In prezenta acizilor 1-*S*-camfor sulfonic si *p*-toluen sulfonic a fost observata o tendinta asemanatoare, o intensificare mai importanta a fluorescentei (50%) fiind produsa de primul acid. [336]

Figura 36. Spectrele de fluorescenta pentru filmele de (a) HC-P3 si (b) HC-P4 in prezenta unei solutii apoase de HCl (10^{-4} M) in functie de timpul de expunere ($\lambda_{ex} = 300$ nm)

Fenomenul observat cunoscut sub denumirea de amplificare a fluorescentei poate fi cauzat de formarea inevitabila a aductului emisiv dintre dansil-semicarbazida si proton, care implica o suprimare a transferului electronic fotoindus (PET) intramolecular de la perechea de electroni a azotului la inelul naftalenic. Pe masura ce procesul de stingere are loc, viteza unuia sau a mai multor procese de relaxare vibrationala din starea excitata si conversia interna este modificata semnificativ. In plus, existenta unei restrictii conformationale indusa de complexare poate diminua viteza conversiilor vibrationale de cuplare interne. In acest context, unii autori au raportat date pentru utilizarea amplificarii fluorescentei in aplicatii de senzori de tip "turn-on". [165, 343, 344]

II.6.3. Testari ale copolimerilor si hibridelor in detectarea ionilor metalici

A fost studiata capacitatea de stingere a fluorescentei copolimerilor dansilati in solutie de DMF (dupa o saptamana) de catre ionii metalici. [329] In *Figura 37a* sunt redate spectrele de emisie a fluorescentei obtinute pentru DnsSA-*co*-DA (72.2 mgL⁻¹) dupa adaugarea treptata a ionilor de Cu²⁺ (solutie de

CuBr₂). Se observa ca are loc procesul de stingere a intensitatii fluorescentei, iar prezenta unui singur cation metalic poate duce la stingerea de pana la zece molecule dansil in mediu [345], astfel incat la o concentratie de 9.00 x 10^{-4} M Cu²⁺, eficienta de stingere este de aproximativ 93.5%. DnsSA-*co*-MMA prezinta un comportament asemanator, intensitatea fluorescentei tinzand sa atinga valoarea de echilibru la aproximativ 78.85% dupa adaugarea a 13.33 x 10^{-4} M Cu²⁺. Limita de detectie, determinata prin stingerea fluorescentei a fost de 0.33 x 10^{-4} M pentru DnsSA-*co*-DA si 0.66 x 10^{-4} M pentru DnsSA-*co*-MMA. Acest rezultat arata ca stingerea intermoleculara a fluorescentei insotita de coordinarea Cu²⁺ este mai eficienta pentru DnsSA-*co*-DA, decat pentru copoliacrilatul cu metacrilat de metil. Acest comportament este sustinut si de alte date experimentale obtinute prin adaugarea altor cationi metalici in solutia de polimer. Modificarile emisiei fluorescentei unei solutiei de polimer (DnsSA-*co*-DA) in prezenta Cu²⁺, Fe²⁺, Ni²⁺ si Pb²⁺ sunt rezumate in *Figura 37b*, fiind ilustrata stingerea fluorescentei in functie de concentratia metalului. [329]

Dupa adaugarea a 12.33×10^{-4} M Fe²⁺ in solutia copoliacrilatului DnsSAco-DA, fluorescenta initiala se micsoreaza cu 75%, iar cea mai mica concentratie de stingator identificata a fost de 0.66 x 10⁻⁴ M. In cazul lui DnsSAco-MMA acest parametru este de aproximativ 78.36% (18.33 x 10⁻⁴ M), iar limita de detectie are aceeasi valoare ca si pentru primul copolimer. Daca se compara descresterea intensitatii emisiei fluorescentei la o concentratie de 11.33 x 10⁻⁴ M Fe²⁺ este evident ca procesul de stingere este mai activ pentru DnsSAco-DA (75%) decat pentru DnsSA-co-MMA (66%).

Examinand efectul Ni²⁺ (acetat de nichel) s-a observat ca procesul de stingere este mai putin eficient decat in cazurile precedente, si anume, la o concentratie de 2.1 $\times 10^{-4}$ M Ni²⁺ emisia copolimerului DnsSA-*co*-MMA a scazut cu 20% din valoarea initiala, iar concentratia minima detectata a fost de 0.1 $\times 10^{-4}$ M. Pentru copolimerul cu dodecilacrilamida, intensitatea fluorescentei s-a micsorat cu 27.8% (pentru 5.9 $\times 10^{-4}$ M Ni²⁺), iar limita de detectie este 0.4 $\times 10^{-4}$ M. Asadar, in ciuda diferentelor structurale efectul observat in studiul nostru sugereaza ca ionul de Ni²⁺ are aceeasi eficienta de stingere pentru ambii copolimeri.

Comparativ cu cationii mai sus mentionati, interactia Pb^{2+} (acetat de plumb) cu copolimerii dansilati in mediu organic duce la un comportament similar privind stingerea fluorescentei. Astfel, la adaugarea a 24 x·10⁻⁴ M Pb²⁺ emisia lui DnsSA-*co*-DA scade cu aproximativ 31.4%, concentratia minima detectata fiind de 0.66 x·10⁻⁴ M. Pentru copolimerul DnsSA-*co*-MMA intensitatea emisiei fluorescentei scade cu 29.3% pentru o concentratie a Pb²⁺ de 35.33 x·10⁻⁴ M si limita de detectie determinata este de 0.33 x·10⁻⁴ M.

Si in aceste cazuri procesele de stingere respecta relatia Stern-Volmer, indicand ca sunt de natura dinamica cel putin pe domeniul liniar, iar eficienta de stingere scade in ordinea Cu^{2+} , Fe^{2+} , Ni^{2+} si Pb²⁺ pentru ambii copoliacrilati (*Fig. 37b*). Se pare ca abilitatea cationilor metalici de a stinge fluorescenta moleculei

dansil din copolimeri poate fi explicata pe baza proceselor de transfer de energie fotoinduse care implica starea excitata a dansilului si cel mai probabil, orbitalii d^9 (Cu²⁺), d^6 (Fe²⁺), d^8 (Ni²⁺) sau p (Pb²⁺) ai ionului metalic. [346]

Figura 37. (a) Spectrele de fluorescenta pentru DnsSA-*co*-DA in DMF in absenta si in prezenta a diferite concentratii de Cu^{2+} ($\lambda_{ex} = 300$ nm); (b) Diagramele Stern-Volmer pentru DnsSA-*co*-DA in prezenta a diferiti cationi metalici

Figura 38. Diagramele Stern-Volmer pentru solutiile de copoliacrilati si compozite hibride in prezenta a diferite concentratii de Cu^{2+} (acetat de cupru)

Datorita faptului ca in cazul copoliacrilatilor dansilati ionul de Cu²⁺ s-a dovedit a fi cel mai eficient stingator al emisiei dansilului, s-a investigat efectul acestuia si asupra fluorescentei compozitelor hibride (HC-P1-3). [336] Prin adaugarea de Cu²⁺ in solutie de HC-P1 in DMF, intensitatea fluorescentei a fost redusa cu 66% (4.16 x 10⁻⁴ M Cu²⁺), in timp ce pentru HC-P2 a fost diminuata cu 34% (5.33 x 10⁻⁴ M Cu²⁺). In aceleasi conditii ionii Cu²⁺ induc o stingere mai pronuntata a fluorescentei dansilului din solutia de HC-P3 (71% la 3.5 x 10⁻⁴ M Cu²⁺), pastrandu-se aceeasi tendinta ca si in cazul copoliacrilatilor, si anume procesul de stingere fiind mai puternic pentru materialele ce contin dodecilacrilamida. In toate cazurile concentratia limita detectata a fost de 0.16 x 10⁻⁴ M. In *Figura 38* sunt reprezentate diagramele Stern-Volmer pentru toti

compusii dansilati in prezenta ionilor de Cu²⁺ si se poate observa ca eficienta de stingere a fluorescentei a cationului metalic este urmatoarea: HC-P3 > HC-P1 $\approx$ DnsSA-*co*-DA > DnsSA-*co*-MMA > HC-P2.

II.6.4. Testari ale copolimerilor si hibridelor in detectarea derivatilor nitroaromatici

Pentru aceste experimente s-au utilizat solutii polimere in DMF (10.3 mgL⁻¹ DnsSA-co-DA) urmarindu-se evolutia fluorescentei polimerului dansilat cu cresterea concentratiei de analit (nitrobenzen, o-nitrofenol, p-nitrotoluen, dinitro-m-xilen, acid picric). [329] Prin adaugarea treptata a nitrobenzenului in solutia de polimer are loc descresterea emisiei fluorescentei cu 89.4% (16.6 x 10⁻ ^{4} M), iar concentratia limita detectata este in jur de 0.33 x 10⁻⁴ M. În aceleasi conditii, p-nitrotoluenul induce o stingere mai pronuntata a fluorescentei dansilului (92.6% la 9.0 x 10⁻⁴ M), iar concentratia limita a fost aproximativ aceeasi ca si in cazul nitrobenzenului. Daca se adauga o-nitrofenol in solutia de DnsSA-co-DA, intensitatea fluorescentei este redusa cu 89.5% (13.0 x 10⁻⁴ M), in timp ce descresterea generata de dinitro-*m*-xilen este de 88.86% (13.66 x 10^{-4} M). Acidul picric actioneaza ca un stingator mai puternic asupra fluorescentei copoliacrilatului, si in special asupra formei monomere a acestuia, reducand-o cu 66% la concentratii de acid cu un ordin de marime mai mic (17.6 x 10^{-5} M). Se mai observa de asemenea ca are loc o deplasare batocroma a maximului emisiei monomere de aproximativ 40 nm, aceasta datorandu-se complexarii copolimerului acrilic cu fluoroforul dansil-semicarbazida, atunci cand este utilizat impreuna cu acidul picric in solutie organica.

Analizand aceste rezultate este evident ca raspunsul fluorescentei copolimerului DnsSA-co-DA la interactiunea cu compusii nitroaromatici indica abilitati comparabile pentru o parte dintre ei, acest fapt fiind reflectat de eficienta de stingere care descreste in urmatoarea ordine: acid picirc > pnitrotoluen > o-nitrofenol $\ge$ dinitro-*m*-xilen > nitrobenzen. [329] Datele obtinute in urma efectuarii analizei Stern-Volmer pentru fiecare caz in parte sunt reprezentate in Figura 40, unde pot fi observate diagrame relativ liniare intre stingatorului si raportul I_0/I pentru DnsSA-*co*-DA. concentratia Prin interpretarea acestor rezultate putem presupune ca stingerea fluorescentei copolimerilor dansilati are loc prin intermediul unui transfer de electron de la fluoroforul in stare excitata la compusul nitroaromatic. Se mai poate concluziona si faptul ca in procesul fotochimic structura stingatorilor, si in special efectele impiedicarilor sterice responsabile de accesibilitatea fata de fluorofor nu sunt interconectate prin aparitia unui transfer de sarcina termodinamic permis la o unitate mai apropiata.

Asa cum era de asteptat, adaugarea compusilor nitroaromatici in solutia de DnsSA-co-MMA produce efecte similare cu cele mentionate anterior, procentul valorii de stingere a fluorescentei fiind in jur de 80%, iar eficienta stingatorilor fiind urmatoare: p-nitrotoluen > nitrobenzen > dinitro-m-xilen > acid picric > o-nitrofenol. [329]

Figura 40. Diagramele Stern-Volmer pentru DnsSA-*co*-DA in prezenta a diferiti compusi nitroaromatici

Au fost investigate si filmele polimere subtiri, acestea prezentand o singura banda de emisie a fluorescentei la 476 nm (DnsSA-*co*-DA) si respectiv la 484 nm (DnsSA-*co*-MMA), sugerand si in acest caz ca in stare solida are loc fenomenul de agregare. [329] Urmarind comportamentul filmelor polimere expuse intr-o atmosfera saturata de vapori de nitrobenzen, s-a observat ca dupa 130 min de expunere intensitatea filmului de DnsSA-*co*-DA scade odata cu trecerea timpului pana la 36%. Daca se expune cel de-al doilea film la vapori, stingerea fluorescentei atinge valoarea maxima de 12.5% (dupa 75 min), acest parametru ramanand apoi constant. In plus, dupa cateva ore in care filmele au fost lasate intr-o atmosfera controlata, s-a dovedit ca procesul este reversibil, acest comportament fiind reflectat in spectrele de fluorescenta, emisia fiind readusa la profilul initial.

Figura 43. (a) Spectrele de fluorescenta pentru filmul de HC-P4 in absenta si in prezenta atmosferei de nitrobenzen dupa diferite perioade de timp; (b) Diagramele Stern-Volmer pentru filmele de compozite hibride expuse la vaporii de nitrobenzen ($\lambda_{ex} = 300$ nm)

Filmele compozitelor hibride au fost de asemenea testate in atmosfera de nitrobenzen. [336] Masurand intensitatea fluorescentei dupa diferite intervale de timp s-a observat ca emisia dansilului este redusa pentru toate filmele investigate, prima modificare a fluorescentei fiind inregistrata dupa 5 s. Dupa ce au fost lasate in atmosfera de nitrobenzen timp de 16 min, emisia lui HC-P1 si HC-P2 este stinsa cu 29% si respectiv 20%. Procesul este mai intens in cazul lui HC-P3 deoarece dupa 16 min fluorescenta este redusa cu 52%. Pentru compozita sol-gel intensitatea fluorescentei scade cu 15% dupa 16 min si cu 59% dupa 160 min de expunere a filmului la nitrobenzen. Si in cazul compozitelor hibride procesul s-a dovedit a fi reversibil, dupa 72 ore de pastrare a filmelor in atmosfera s-a observat ca fluorescenta s-a restabilit la 2/3 din profilul initial (*Fig. 43a*). Din diagramele Stern-Volmer este evident faptul ca vaporii de nitrobenzen sunt mai eficienti pentru compozitele hibride HC-P3 si HC-P1 decat pentru HC-P2 si HC-P4 (*Fig. 43b*).

II.7. Concluzii

- □ a fost preparat un acrilat cu unitatea de dansil-semicarbazida in structura pentru a fi utilizat in copolimerizarea radicalica libera cu *N*-dodecilacrilamida sau metacrilat de metil;
- □ au fost sintetizate nanocompozite hibride noi ce contin unitati de dansilsemicarbazida utilizand tehnica sol-gel sau prin polimerizarea radicalica *in situ* in solutie folosind ca faza anorganica, montmorilonit organic modificat;
- □ caracteristicile termice ale materialelor sintetizate au fost investigate si rezultatele obtinute demonstreaza ca poliacrilatii prezinta stabilitate termica la temperaturi destul de ridicate, iar introducerea componentei anorganice in matricile polimere conduce la o imbunatatire a acestui parametru pentru materialele hibride;
- □ studiul morfologiei de suprafata sugereaza faptul ca atat filmele subtiri formate de copoliacrilati, cat si cele din compozitele hibride prezinta suprafete omogene, cu rugozitati scazute, iar prezenta componentei anorganice nu perturba distributia spatiala a copolimerilor;
- proprietatile dielectrice ale compozitelor hibride indica faptul ca cresterea mare a pierderilor dielectrice la frecvente mici se datoreaza polarizarii interfaciale;
- □ studiul de fluorescenta a demonstrat potentialul copoliacrilatilor si al compozitelor hibride cu unitati dansil pendante de a functiona drept chemosenzori pentru acizi, ioni metalici si derivati nitroaromatici atat in mediu organic, cat si in film.

CAPITOLUL III. COPOLIMERI BLOC CU SONDE FLUORESCENTE IN STRUCTURA

De obicei, copolimerii bloc ce contin doua sau mai multe blocuri de natura diferita legate covalent prezinta proprietati fizico-chimice interesante ale materialelor rezultate. [348, 349] Tehnicile RAFT si ATRP care s-au dovedit a fi printre cele mai versatile metode de polimerizare radicalica controlata, ce au fost utilizate cu succes in prepararea unor arhitecturi macromoleculare complexe precum copolimerii bloc liniari, stea sau perie, si dendrimerii. [359-362] S-a demonstrat ca prin intermediul acestor polimerizari se obtin polimeri cu un indice de polidispersitate scazut si o masa moleculara predeterminata si usureaza controlul polimerizarii unei game largi de monomeri (ne)functionali. Legarea fizica/covalenta a moleculelor fluorescente de probele polimere a fost explorata in mod avantajos pentru generatia de nanostructuri fluorescente folosite in imagistica moleculara. [372, 373] Luand in considerare aceste aspecte, in aceasta etapa am urmarit sinteza de copolimeri bloc amfifili cu unitati de triazena sau piren prin intermediul polimerizarii cu transfer reversibil de lant aditie-fragmentare (RAFT) accelerata prin microunde prin sau prin polimerizarea radicalica cu transfer de atom (ATRP) pentru posibile aplicatii de chemosenzori fluorescenti.

III.2. Copolimer bloc amfifil cu unitati triazenice fluorescente sintetizat prin metoda RAFT

III.2.1. Sinteza si caracterizare

Macroagent RAFT - poli(acid acrilic) (macroPAA)

Schema 25a prezinta polimerizarea RAFT a acidului acrilic (AA) folosind agentul BDTB pentru a controla polimerizarea la microunde a AA in prezenta 1,1'-azobis(ciclohexancarbonitril) folosit drept initiator. [376, 377] Structura si puritatea macroinitiatorului (macroPAA) a fost confirmata prin spectroscopie FTIR si ¹H RMN. Astfel, spectrul FTIR al macroPAA sustine structura propusa datorita benzilor de absorbtie ale gruparii hidroxil din carboxil de la 3230 cm⁻¹ si a carbonilului legat si nelegat de hidrogen de la 1740 si respectiv 1702 cm⁻¹. Alte benzi de absorbtie apartin legaturilor C-O ce apar la 1257, 1159 si 1115 cm⁻¹ si legaturii duble carbon-sulf de la 1044 cm⁻¹. In plus, in spectrul ¹H RMN al macroPAA pot fi identificate semnalele de rezonanta atribuite protonilor aromatici (8.1-7.2 ppm), protonilor metinici legati de gruparea carboxil (2.42 ppm) si protonilor metilenici din lantul alifatic (1.95-1.63 ppm). Masa moleculara a lui macroPAA determinata prin analiza spectrului ¹H RMN a fost estimata luand in consideratie raportul integralelor protonilor aromatici si a celor metinici (2.42 ppm). Masa moleculara a macroPAA calculata din spectrul ¹H RMN este de aproximativ 7450 g/mol (100 unitati), fiind in concordanta cu cea determinata prin GPC ($M_w = 9500$ g/mol, PI = 1.2). MacroPAA este solubil in solventi uzuali precum H₂O, CHCl₃, THF, DMF si DMSO, si poate forma usor filme.

Poli(acid acrilic)-b-poli(dodecilacrilamida-co-1-(fenil)-3-(2-metacriloiloxietil carbamoiloxietil)-3-metiltriazena-1) PAA-b-(PDA-co-PUMA-T)

Copolimerul dibloc fluorescent PAA-b-(PDA-co-PUMA-T) format din segmentul hidrofil de poli(acid acrilic) si cel hidrofob compus din polimerul statistic PDA-co-PUMA-T a fost preparat prin polimerizarea radicalica controlata RAFT a amestecului de monomeri DA si UMA-T folosind transfer lant macroPAA ca agent de de macromolecular 1.1'si azobis(ciclohexancarbonitril) drept initiator (Schema 25b). [376, 377]

Schema 25. Sinteza (a) macro-agentului RAFT (macroPAA) si (b) a copolimerului bloc amfifil PAA-*b*-(PDA-*co*-PUMA-T)

Examinarea spectrului FTIR inregistrat pentru copolimerul bloc rezultat (*Fig. 48*) a pus in evidenta prezenta unei benzi de absorbtie largi atribuita gruparilor hidroxil si uretanice NH (3500-3312 cm⁻¹), impreuna cu benzile generate de catre vibratiile legaturilor CH₂ (2940-2850 cm⁻¹). De asemenea, benzi de absorbtie intense sunt date de secventele carbonil (1734 cm⁻¹), vibratiile amidei I (1648 cm⁻¹) si amidei II (1550 cm⁻²), cat si de legaturile C-O din unitatile esterice (1252 si 1168 cm⁻¹). Vibratiile gruparii C=S pot fi observate la 1044 cm⁻¹, banda de absorbtie produsa de inelul aromatic apare la 1467 cm⁻¹, in timp ce absorbtia caracteristica unitatii triazenice legata chimic de lantul polimeric este pozitionata la 1378 cm⁻¹.

Figura 48. Spectrul FTIR al copolimerului bloc triazenic PAA-*b*-(PDA-*co*-PUMA-T)

Figura 49. Spectrul ¹H-RMN al copolimerului PAA-*b*-(PDA-*co*-PUMA-T) in DMSO-d₆

Analiza ¹H RMN a copolimerului bloc PAA-*b*-(PDA-*co*-PUMA-T) (*Fig.* 49) indica aparitia semnalului atribuit protonului carboxilic din gruparea COOH (12.4 ppm). Alte semnale sunt atribuite protonilor aromatici (8.04-7.16 ppm),

protonilor metilenici din ester (4.17 ppm), protonilor metilenici legati de uretan NH/amida (3.5-3.1 ppm), protonilor metinici (2.22 ppm), protonilor metilenici si metilici din lantul polimeric (1.75-1.39 ppm), si protonilor metilenici/metilici din DA (1.25 ppm, 0.86 ppm). Aceste rezultate confirma faptul ca agentul RAFT a fost atasat de lantul polimeric. Pe baza analizei spectrului ¹H RMN, compozitia structurala a copolimerului bloc sintetizat a fost estimata a fi 100:21:5 (AA:DA:UMA-T), acestea fiind numarul de unitati monomere din fiecare bloc. Masa moleculara a copolimerului bloc calculata din spectrul ¹H RMN este de 14100 g/mol, iar cea determinata prin GPC este in jur de 17200 g/mol (PI = 1.22). PAA-*b*-(PDA-*co*-PUMA-T) este solubil in THF, DMF si CHCl₃ si prezinta proprietati filmogene bune.

III.2.2. Comportarea termica si morfologia suprafetei polimere

Proprietatile termice ale ambilor polimeri au fost studiate cu ajutorul analizei termogravimetrice (ATG), rezultatele obtinute indicand faptul ca ambii polimeri prezinta doua etape de degradare (*Fig. 50*). [376, 377]

Figura 50. Descompunerea termogravimetrica pentru macoPAA si copolimerul bloc masurata prin analiza ATG

In cazul agentului macroPAA, prima etapa de descompunere termica (T_i) incepe in jur de 163 °C si este atribuita in principal decarboxilarii poli(acidului acrilic) (pierdere de masa de 44.25%), in timp ce cea de-a doua etapa de degradare incepe la 322 °C (pierderea de masa de 37.75%) si se datoreaza degradarii termice avansate a catenei polimere. Pe de alta parte, prima etapa de descompunere termica a copolimerului bloc incepe la aproximativ 171 °C si este asociata cu ruperea gruparii triazenice, urmata de eliberarea azotului si fragmentelor aromatice in tandem cu decarboxilarea secventelor de poli(acid acrilic). Tinand cont de faptul ca fragmentele eliberate reprezinta un procent mic din masa moleculara totala a copolimerului bloc, pierderea de masa observata a fost de doar 17.8%. Cea de-a doua etapa de degradare termica incepe dupa 360

°C, cand se presupune ca are loc o descompunere complexa a lantului polimeric principal. Pentru ambii polimeri, temperaturile finale la care procesul de descompunere se incheie sunt in jur de 465 °C.

Morfologia suprafetei polimerilor in filme subtiri a fost vizualizata cu ajutorul microscopiei de forta atomica (AFM), probele fiind preparate prin spin coating pe suprafete de siliciu. [376, 377] Micrografiile obtinute pentru macroPAA (*Fig. 51a*) si pentru copolimerul dibloc PAA-*b*-(PDA-*co*-PUMA-T) obtinut prin tehnica RAFT (*Fig. 51b*) sugereaza faptul ca suprafetele polimerilor au o morfologie omogena. Se poate observa ca macroPAA are o suprafata neteda, in timp ce in cazul lui PAA-*b*-(PDA-*co*-PUMA-T) suprafata prezinta agregate mici cu inaltimi de aproximativ 43 nm. Evident, existenta agregatelor mici poate fi asociata cu continutul cristalin scazut al copolimerului bloc distribuit intr-o matrice amorfa. Valorile rugozitatii medii calculate pentru polimerii studiati sunt de 2.54 nm pentru macroPAA si 2.31 nm pentru PAA-*b*-(PDA-*co*-PUMA-T), oferind astfel dovezi ca blocul hodrofob nu are un efect semnificativ asupra morfologiei.

Figura 51. Imaginile AFM pentru (a) macroPAA si (b) copolimerul bloc PAA*b*-(PDA-*co*-PUMA-T)

III.2.4. Fluorescenta secventelor triazenice utilizata in determinarea ionilor metalici

In literatura sunt putine raportari cu privire la calitatea derivatilor triazenici de a se comporta ca si fluorofori, si mai ales utilizarea lor drept chemosenzori pentru detectarea ionilor metalici. [73, 164, 380] Prin urmare, in continuarea cercetarilor realizate in grupul nostru in ceea ce priveste fotochimia unor polimeri triazenici testati in dezvoltarea de senzori pentru cationii metalici, am investigat o parte din aspectele fotofizice ale copolimerului bloc ce contine triazena in solutie de DMF si in film. [376, 377] Daca excitam cu $\lambda_{ex} = 320$ nm, solutia de PAA-*b*-(PDA-*co*-PUMA-T) emite o fluorescenta albastra cu un maxim bine definit pozitionat la aproximativ 400 nm, in timp ce maximul copolimerului dibloc in film subtire este deplasat spre albastru cu 25 nm ($\lambda_{em} = 375$ nm).

Initial, a fost urmarita influenta a diferiti ioni metalici $(UO_2^{2^+}, Fe^{2^+}, Fe^{3^+},$ Ni²⁺, Cu²⁺, Co²⁺, Pb²⁺ si Hg²⁺) asupra intensitatii fluorescentei copolimerului triazenic in solutie de DMF. S-a stabilit ca concentratia minima detectabila pentru cationii Fe^{2+} , Fe^{3+} , Pb^{2+} si Hg^{2+} este in jur de 3.5 x 10^{-6} M, in timp ce in cazul celorlalti cationi metalici studiati $(UO_2^{2^+}, Ni^{2^+}, Cu^{2^+}, Co^{2^+})$ acest parametru este cu un ordin de marime mai mare (~ 3.5×10^{-5} M). Figura 55a prezinta modificarile intensitatii fluorescentei copolimerului PAA-b-(PDA-co-PUMA-T) excitat cu $\lambda_{ex} = 320$ nm, in prezenta cationilor Fe³⁺. Spectrul de fluorescenta al copolimerului bloc are o emisie puternica in jur de 400 nm, care este diminuata semnificativ prin adaugarea ionilor de Fe^{3+} , si prin urmare adaugarea a 5 x 10^{-4} M Fe³⁺ induce o stingere a intensitatii fluorescentei de pana la 88%. In plus, poate fi remarcat si faptul ca odata cu cresterea cantitatii de stingator apare o deplasare batocroma a maximului de emisie de la pozitia initiala (400 nm) la 435 nm. Un comportament analog a fost inregistrat si pentru solutiile de copolimer bloc dupa adaugarea a 6 x 10^{-4} M Fe²⁺, 46 x 10^{-4} M UO₂²⁺ sau 49 x 10^{-4} M Cu²⁺, cand intensitatea fluorescentei atinge valoarea de echilibru la aproximativ 75.5%, 80% si respectiv 63%. Daca stingatorii utilizati sunt cationii de Co^{2+} , Hg²⁺, Ni²⁺ si Pb²⁺, intensitatea fluorescentei PAA-*b*-(PDA-*co*-PUMA-T) scade intr-un ritm mai lent si la cantitati mai ridicate de cationi metalici. Eficienta stingerii fluorescentei a fost monitorizata cu ajutorul ecuatiei Stern-Volmer, iar diagramele Stern-Volmer obtinute prin reprezentarea grafica a lui I₀/I functie de concentratia stingatorului (Fig. 55b) sugereaza faptul ca cei mai eficienti stingatori pentru sistemul investigat sunt ionii de Fe^{3+} , urmati de catre cationii de Fe²⁺. Mentionam ca efectul celorlalti ioni metalici (UO₂²⁺, Cu²⁺, Co²⁺, Hg²⁺, Ni²⁺ si Pb^{2+}) asupra diminuarii fluorescentei nu este atat de pronuntat.

Figura 55. (a) Spectrele de fluorescenta pentru PAA-*b*-(PDA-*co*-PUMA-T) in DMF in absenta si in prezenta ionilor de Fe³⁺ la diferite concentratii; (b) Diagramele Stern-Volmer pentru copolimerul dibloc in prezenta a diferiti cationi metalici ($\lambda_{ex} = 320$ nm)

In final, a fost studiata emisia fluorescentei copolimerului bloc PAA-*b*-(PDA-*co*-PUMA-T) in film subtire in prezenta unor stingatori dizolvati in

solutie apoasa la o concentratie de 10⁻⁶M. Comparativ cu solutia de polimer, filmul de PAA-b-(PDA-co-PUMA-T) prezinta intensificari importante ale fluorescentei dupa diferiti timpi de expunere in mediul apos ce contine cationii de Fe^{3+} (*Fig. 57a*). Astfel, dupa 1920 secunde de expunere a filmului la solutia cu ionii Fe^{3+} se observa o crestere a fluorescentei cu aproximativ 151%, iar cationii Fe²⁺ produc o intensificare a fluorescentei cu 97.38% pentru aceeasi perioada de timp. In conditii similare, utilizarea cationilor metalici de uranil si mercur genereaza o amplificare modesta a fluorescentei (39.3% si respectiv 34.6%). In toate situatiile investigate, timpul minim de detectie a fost de 1 secunda, dar dupa 900 secunde de expunere la solutia apoasa de stingator intensitatea fluorescentei creste in proportii diferite, asa cum este prezentat in Figura 57b. Trebuie subliniat ca secventele triazenice din copolimerul bloc PAA-b-(PDA-co-PUMA-T) sunt foarte sensibile la cationii de fier, in special atunci cand polimerul este sub forma de film, intru-cat dupa o perioada de contact de 1 secunda cu solutia de analit, intensitatea fluorescentei s-a marit cu 42%. Putem afirma ca aceasta abordare va permite design-ul unor structuri eficiente pentru detectia selectiva a Fe^{3+} din mediile chimice si biologice.

Figura 57. (a) Spectrele de fluorescenta pentru filmul de copolimer bloc functie de timpul de imersie in apa deionizata ce contine $1 \times 10^{-6} \text{ M Fe}^{3+}$; (b) Cresterea fluorescentei pentru filmul de copolimer bloc dupa 900 secunde de expunere in apa deionizata ce contine diferiti cationi metalici (10⁻⁶ M) ($\lambda_{ex} = 320 \text{ nm}$)

III.3.1. Sinteza si caracterizare

Copolimerii bloc (COP-B, COP-B2)

Pentru sinteza noilor copolimeri bloc fluorescenti (*Schema 27*) a fost utilizat macroinitiatorul PEO-Br impreuna cu un amestec de monomeri metacrilici (metacrilat de *n*-butil si 2-metacriloiloxietil-carbamoiloximetil piren) in diverse rapoarte molare, conditiile detaliate de polimerizare fiind descrise in *Tabelul 5*. [381, 382]

Tabelul 5. Conditiile experimentale si proprietatile copolimerilor bloc preparati

prin ATM							
Proba	PEO-Br:CuBr: PMDETA:BMA:MAPY	Conversia (%)	M _{n,RMN}	M _{w,GPC}	M_w/M_n		
COP-B1	1:1:2.3:98:2	86.73	14600	16900	1.12		
COP-B2	1:1:2.3:490:10	80.61	61300	65000	1.29		

Structurile propuse ale copolimerilor bloc au fost confirmate cu ajutorul metodelor spectrale (spectrometrie ¹H RMN si spectroscopie FTIR). In spectrele FTIR al copolimerilor bloc, in Figura 58a fiind redat spectrul pentru copolimerul bloc COP-B1, sunt prezente benzile de absorbtie caracteristice gruparii uretanice (3432 cm⁻¹), intinderii gruparii metilenice (2959-2874 cm⁻¹), gruparii carbonil (1728 cm⁻¹) si intinderii legaturilor C-O-C (1242 si 1147 cm⁻¹). Studiul ¹H RMN pe copolimerul bloc COP-B1 (*Figura 58b*) releva existenta picurilor corespunzatoare protonilor aromatici din molecula de piren intre 8.4 si 8 ppm, in timp ce semnalul de la 5.86 ppm este atribuit protonilor metilenici localizati intre unitatea de piren si gruparea uretan-esterica. Semnalul de la 3.94 corespunde protonilor metilenici din unitatile de metacrilat de butil legate de functiunea esterica, iar picul intens de la 3.64 ppm poate fi atribuit protonilor metilenici din macronitiatorul PEO. Singletul de la 3.38 ppm este dat de protonii gruparii metil eterice din PEO. Protonii metilenici din metacrilatul de butil si cei din lantul macromolecular dau semnale in regiunea 2.0-1.4 ppm, iar picurile pozitionate intre 1.03 si 0.87 ppm apartin protonilor metil ce provin din aceleasi secvente mentionate anterior. Prin integrarea ariei picurilor protonilor aromatici (8.4-8 ppm), protonilor metilenici din metacrilatul de n-butil din unitatile esterice (3.94 ppm) si protonii metilenici din secventele PEO (3.64 ppm) observate in spectrul ¹H RMN al copolimerului bloc COP-B1, a fost calculata compozitia copolimerului, aceasta fiind 45:85:1 (EO:BMA:MAPy), corespunzand unei mase moleculare $M_{n \ HRMN}$ de 14600. In spectrul ¹H RMN al copolimerul bloc COP-B2 apar aceleasi deplasari chimice ca la COP-B1. Aplicand acelasi algoritm, compozitia structurala calculata corespunde unei valori de 45:395:8 (EO:BMA-MAPy) si unei mase moleculare $M_{n \ HRMN}$ de 61300.

Schema 27. Schema de reactie pentru sinteza copolimerilor bloc fluorescenti COP-B1 si COP-B2

Masa moleculara (M_w) si indicele de polidispersitate masurate pentru copolimerii bloc sintetizati au fost determinate prin cromatografie pe gel permeabil (GPC) folosind tetrahidrofuran drept eluent. Valorile lui M_w raportate in *Tabelul 5* indica faptul ca copolimerii au mase moleculare relativ mari (COP-B1: 16.9 kDa; COP-B2: 65 kDa), comparabile cu cele calculate din spectrele ¹H RMN. Mai mult decat atat, indicii de polidispersitate ai copolimerilor bloc (PDI_{COP-B1} = 1.12 si PDI_{COP-B2} = 1.29) sunt relativ mici, o caracteristica a proceselor ATRP. [384] Copolimerii bloc puri sunt solubili in solventii organici uzuali (chloroform, THF, DMF, DMSO) si prin turnarea din solutie formeaza filme omogene cu aderenta buna pe o gama variata de substraturi si calitate optica ridicata.

Figura 58. Spectrele (a) FTIR si (b) ¹H-RMN in CDCl₃ ale copolimerului bloc COP-B1

III.3.2. Proprietatile termice si analiza suprafetei polimere

Pentru a evalua proprietatile termice ale copolimerilor bloc au fost efectuate analiza termogravimetrica (ATG) si calorimetria cu scanare diferentiala (DSC), rezultatele obtinute fiind incluse in Tabelul 6. [381, 382] Dupa cum poate fi observat, procesul de descompunere al macroinitiatorului incepe in jur de 190 °C si este cu aproximativ 50 °C mai scazuta decat temperature de degradare initiala masurata pentru copolimerii bloc, remarca ce sugereaza o crestere a stabilitatii termice in cazul copolimerilor bloc, atribuita prezentei poli(metacrilatului de *n*-butil). Degradarea termica a materialelor polimere investigate are loc intr-o singura etapa, in care cea mai mare parte a lantului polimeric este descompus, asa cum poate fi estimat dupa cantitatea de reziduu. In ceea ce priveste caracterizarea termica a copolimerilor bloc prin DSC, rezulatatele incluse in Tabelul 6 arata ca lungimea mai mare a blocului de poli(metacrilat de n-butil) din COP-B2 duce la o crestere a temperatii de tranzitie sticloasa (T_g la aproximativ 40.6 °C) comparativ cu COP-B1 (T_g la aproximativ 37.2 °C), in timp ce T_g-ul pentru poli(etilen oxid) din macroinitiatorul PEO-Br nu poate fi detectat probabil datorita cristalinitatii ridicate a probei. [385]

Proba	T _i (°C)	T _f (°C)	T _{10%} (°C)	T _{max} (°C)	Pierderea de masa (%)	T _g (°C)
PEO-Br	190	440	285	392	85.6	-
COP-B1	240	455	295	380	88.8	37.2
COP-B2	237	445	295	360	87.2	40.6

Tabel 6. Proprietati termice ale macroinitiatorului si ale copolimerilor bloc

Morfologia suprafetei si caracteristicile topografice ale filmelor subtiri de copolimeri bloc au fost examinate prin microscopie de forta atomica (AFM). [381, 382] *Figura 59* prezinta imaginile morfologice 3D si 2D ale filmelor copolimerilor bloc obtinute prin spin-coating, si nu pot fi observate diferente importante intre morfologiile de suprafata ale filmelor. Astfel, suprafetele ambilor copolimeri sunt omogene si aproape plate cu mici aranjamente ce au inaltimi de cativa nanometri, iar valorile rugozitatii medii ale suprafetei (R_a) sunt de 0.8 nm pentru COP-B1 si respectiv 4.1 nm pentru COP-B2. Diferentele minore constatate in morfologia de suprafata a copolimerilor bloc sunt atribuite in principal micilor deosebiri structurale ale acestor arhitecturi polimere, in care blocul hidrofil are o lungime mult mai mica decat cel hidrofob, iar formarea domeniilor nanostructurate a avut loc in acelasi mod pentru ambele suprafete.

Figura 59. Imaginile AFM 3D si 2D pentru filmele copolimerilor bloc ce contin unitati de piren (a) COP-B1 si (b) COP-B2

III.3.3. Proprietati optice

Se stie ca fluoroforul piren are o emisie a fluorescentei foarte intensa, cu un randament cuantic ridicat si o durata mare de viata a starii excitate. In plus, spectrul de emisie al fluorescentei este foarte sensibil la polaritatea solventului datorita faptului ca in stare excitata are o structura diferita, neplanara, fata de starea fundamentale, motiv pentru care sonda de piren a fost utilizata intensiv pentru evaluarea cu precizie a micromediilor polimer/solvent. [386] Pana acum, in literatura au fost raportate diferite aplicatii ale moleculei de piren pentru determinarea comportamentului de auto-agregare a copolimerilor bloc in mediu apos, pirenul fiind blocat fizic in interiorul agregatului sau atasat chimic de lantul macromolecular, in special ca initiator de polimerizare. [387] De asemenea, datorita sensibilitatii specifice, fluoroforul piren a fost des folosit la obtinerea de chemosenzori pentru ionii metalici. [388] Ca o continuare a cercetarilor in ceea ce priveste sinteza unor polimeri fotosensibili ce pot fi utilizati la dezvoltarea senzorilor pentru cationi metalici, voi prezenta o parte din aspectele fotofizice ce caracterizeaza interactiunea moleculelor de piren legate de lantul polimeric cu diferiti ioni metalici, ionii de iodura si nitrometan.

Influenta diferitilor ioni metalici $(Pb^{2+}, Co^{2+}, Hg^{2+}, Ni^{2+}, UO_2^{2+} \text{ si } Zn^{2+})$ asupra intensitatii fluorescentei pirenului legat covalent de COP-B2 a fost testata

in solutie apoasa. [381, 382] Acest studiu a fost realizat deoarece subjectul poluarii cu metale grele este foarte des dezbatut in ultimii ani datorita efectelor toxice inerente asupra mediului si sanatii umane. UO_2^{2+} este unul dintre ionii pentru care sunt necesari senzori selectivi cu o sensibilitate ridicata, avand o importanta deosebita atat in diferite procese fiziologice, medicinale si industriale, cat si in industria nucleara, unde este prezent in cantitati mici (10⁻⁵- 10^{-3} M) in reziduurile de spalare de natura apoasa sau neapoasa ce vin de la reactoarele nucleare. Figura 61a prezinta modificarile intensitatii fluorescentei pentru copolimerul bloc ce contine piren COP-B2, excitata cu $\lambda_{ex} = 320$ nm, in prezenta cationilor de UO₂²⁺. Asadar, fluorescenta pirenului este stinsa semnificativ la adaugarea ionilor de $UO_2^{2^+}$, concentratia minima detectata de cationi de uranil fiind de 5 x 10^{-5} M, in timp ce adaugarea a 3 mM UO_2^{2+} producere o reducere a fluorescentei cu aproximativ 85%. Eficienta stingerii fluorescentei masurata din raportul I₀/I, unde I₀ si I sunt valorile intensitatii fluorescentei initiale si in prezenta unui stingator, a fost evaluata pentru toti analitii la o concentratie de 4 x 10^{-4} M (*Fig. 61b*). Se poate observa clar ca pentru Pb²⁺, Co²⁺, Hg²⁺, Ni²⁺ si Zn²⁺ fluorescenta este stinsa destul de putin, intre 1.5 si 8.7%, in timp ce 4 x 10^{-4} M cationi de uranil produc o stingere a fluorescentei de 47.7%. Aceste rezultate experimentale sugereaza faptul ca sistemul considerat poate fi utilizat cu succes in detectia selectiva a ionilor de uranil din mediile apoase la concentratii foarte mici de stingator (in jur de 10⁻⁵ M).

Figura 61. (a) Modificarile spectrale de fluorescenta pentru solutia apoasa de COP-B2 la diferite concentratii de $UO_2^{2^+}$; (b) Gradul de stingere a fluorescentei (din raportul I₀/I) in prezenta a diferiti ioni metalici

Considerand ca experimentele de stingere a fluorescentei pot oferi informatii cu privire la gradul de accesibilitate a unui stingator la fluorofor, am efectuat un alt test care a evaluat influenta unor molecule solubile in apa (anionii iodura si nitrometanul) asupra fluorescentei pirenului legat de COP-B1 (*Figura 62*). [381, 382] Astfel, asa cum se poate observa din *Figura 62a* adaugarea KI

determina o stingere graduala a fluorescentei, si pentru acest sistem cea mai mica concentratie de stingator pentru care intensitatea fluorescentei scade este doar 0.33×10^{-4} M KI, iar adaugarea de 13×10^{-4} M KI determina o reducere a fluorescentei cu 79%. Similar, moleculele de nitrometan produc o stingere a fluorescentei (*Fig. 62b*), dar in aceasta situatie cu toate ca limita de detectie este de 0.33×10^{-4} M, intensitatea fluorescentei scade cu o viteza mai mica, iar dupa adaugarea in sistem a 11×10^{-4} M nitrometan gradul de stingere este de 30%. In plus, comparand diagramele Stern-Volmer obtinute prin reprezentarea grafica a I_0/I functie de concentratia stingatorului (*Figura 62c*), se poate observa ca raportul I_0/I creste liniar cu concentratia stingatorului iodura cu tendinta de ascensiune pana la final, sugerand un contact usor a moleculei de stingator cu fluoroforul. Pentru nitrometan graficul I_0/I nu pare a fi liniar si prezinta o curbura descrescatoare, care in general este atribuita procesului lent de stingere in care se pot manifesta efecte secundare.

Figura 62. Stingerea intensitatii fluorescentei copolimerului COP-B1 in apa in prezenta a diferite concentratii de (a) KI, (b) nitrometan si (c) diagramele Stern-Volmer pentru acest proces

Analizand interactiunea iodurii de potasiu cu filmele subtiri pe baza de copolimeri bloc, a fost observat un comportament al fluorescentei total diferit.

Spectrele de emisie a fluorescentei pentru filmele polimere au fost masurate inainte si dupa imersia lor intr-o solutie ce contine 1×10^{-4} M KI, observandu-se ca odata cu cresterea timpului de imersie are loc o crestere a intensitatii fluorescentei (*Figura 63*). [381, 382] Este evident ca dupa 240 secunde de expunere a filmului de COP-B2 la ionii de iodura, raportul I₀/I devine 0.48, intensitatea fluorescentei creste cu aproximativ 100% si in consecinta, acest analit se comporta mai degraba ca un amplificator al fluorescentei pirenului. Rezultatele experimentale obtinute in urma expunerii filmelor de copolimeri bloc la solutii apoase de KI sustin un raspuns deosebit al fluorescentei de tip "turn-on".

Figura 63. (a) Spectrele de emisie ale filmului de COP-B2 in functie de timpul de imersie in apa deionizata ce contine 1 x 10⁻⁴ M KI; (b) Diagramele Stern-Volmer pentru ambii copolimeri

- prin tehnica RAFT accelerata de microunde a fost preparat un copolimer bloc nou care contine blocul hidrofil de poli(acid acrilic) si blocul hidrofob pe baza de dodecilacrilamida si unitati de triazena;
- □ investigatia termica a macroPAA (macro-agentul RAFT) si copolimerului bloc format a aratat ca acesti polimeri au o stabilitate termica adecvata pentru aplicatiile vizate, fiind stabili pana la 160 °C;
- analiza morfologica a condus la concluzia ca suprafetele polimere prezinta morfologii omogene;
- □ studiul de fotoliza a structurii triazenice din copolimerul bloc sub iradiere UV a demonstrat ca reactiile de fotoliza au loc urmand o cinetica de ordinul intai care este puternic influentata de polarita solventului;
- □ studiul de fluorescenta a demonstrat potentialul copolimerului bloc cu grupari triazenice de a functiona drept chemosenzor pentru ioni metalici

in mediu organic si in film, cu un rol important in detectarea metalelor grele;

- □ prin ATRP au fost sintetizati copolimerii bloc poli(etilen oxid)-bpoli(metacrilat de n-butil-co-2-metacriloiloxietilcarbamoiloximetilpiren) cu mase moleculare mari, indici de polidispersitate mici si conversii ridicate;
- analizele termogravimetrice au demonstrat ca acesti polimeri au stabilitate termica ridicata (peste 200 °C), iar investigarea prin microscopie de forta atomica a suprafetelor polimere a condus la concluzia ca aceste materiale au suprafete omogene, fara sa apara deosebiri semnificative intre cei doi copolimeri bloc;
- ☐ fluoroforul piren atasat covalent de lantul macromolecular emite fluorescenta de intensitati variabile in functie de natura solventului, cea mai intensa fluorescenta fiind detectata in apa;
- □ in mediu apos, prezenta cationilor metalelor grele induce stingerea fluorescentei cu diferite grade
- □ cel mai eficient efect de stingere a fost gasit pentru cationii uranil, deci copolimerul bloc poate functiona drept chemosenzor fluorescent pentru o detectie sensibila a acestui ion metalic tranzitional;
- □ contactul filmelor polimere cu o solutie apoasa ce contine KI genereaza o crestere a intensitatii fluorescentei, caracteristica ce poate fi exploatata in dispozitivele de detectie de tip "turn-on".

CAPITOLUL IV. POLIMERI ACRILICI PE BAZA DE STRUCTURI FOTOPOLIMERIZABILE SI APLICATIILE ACESTORA

Polimerizarea fotinitiata a monomerilor acrilici/vinilici a atras interesul oamenilor de stiinta datorita vitezei mari de conversie la temperatura camerei, trasaturilor eco si costului scazut, avantaje intens exploatate in numeroase aplicatii tehnologice precum acoperiri, cerneluri, adezivi, compozite dentare, fotorezisti, elemente optice holografice si nu numai. [390-393] Tinand cont de dezavantajele pe care le au fotoinitiatorii cu masa moleculara mica cum ar fi mirosul, solubilitatea/miscibilitatea, toxicitatea si migrarea in materiale obtinute [400], se pare ca dezvoltarea macroinitiatorilor ce contin functionalitati fotosensibile este o alternativa buna pentru utilizarea lor cu o eficienta mai ridicata in sistemele ce sunt expuse radiatiei UV. [401-404] Pe de alta parte, sunt raportate mai multe studii despre prepararea nanocompozitelor hibride prin iradiere UV [405-407,410,415,420]

Luand in considerare avantajele procesului de fotopolimerizare si a formarii compozitelor hibride polimere, in acest capitol ne propunem sa sintetizam un uretan-dimetacrilat fotosensibil ce contine unitatea de benzofenona in catena, sa evaluam parametrii de conversie UV ale acestui macromer (BP-UDMA) si capacitatea acestuia de a induce formarea de nanoparticule. De asemenea s-au efectuat studii de fotopolimerizare a unor oligomeri uretan-dimetacrilici acizi, s-au comparat rezultatelor obtinute cu cele ale BP-UDMA, iar in final s-au introdus nanoparticule de argint in oligomeri iar filmele compozite obtinute au fost testate pentru activitatea antimicrobiana. Tot prin intermediul procesului de fotopolimerizare, urmat de reactiile sol-gel (hidroliza si condensare) la temperatura camerei au fost preparate compozite hibride sol-gel plecand de la macromeri uretanici si a unui derivat de silil.

IV.2. Sinteza si caracterizarea oligodimetacrilatului uretanic cu benzofenona in structura

Dimetacrilatul pe baza de poli(etilen oxid) ce contine atat unitatea de benzofenona (BP) ce poate fi folosit ca initiator, cat si gruparea carboxilica in aceeasi molecula a fost sintetizat si caracterizat pentru a fi utilizat ca monomer si macrofotoinitiator in reactiile de (co)polimerizare radicalica. [421] Obtinerea monomerului fotosensibil implica reactia dintre metacrilatul de 2-izocianatoetil (IEMA) si intermediarul cu hidroxil terminal (BP-PEG), obtinut prin cuplarea dianhidridei benzofenona-3,3',4,4'-tetracarboxilica si poli(etilen glicolului) (PEG, $M_w = 400$), conform *Schemei 28*. Macromerul rezultat (BP-UDMA) este

un lichid vascos la temperaura camerei si este solubil in solventi organici volatili, precum THF, cloroform, clorura de metilen si etanol. Structura si puritatea lui BP-UDMA si a precursorului sau au fost identificate prin tehnicile FTIR, RMN si UV.

Schema 28. Sinteza macromerului uretan-dimetacrilat ce contine benzofenona si grupari carboxilice (BP-UDMA)

Spectrul FTIR al BP-UDMA sustine structura macromerului prin benzile de absorbtie tipice de la 3379 cm⁻¹ (NH uretanic si OH), 2995-2850 cm⁻¹ (C-H), 1719 cm⁻¹ (carbonil C=O din uretan/carboxil), 1669 cm⁻¹ (carbonil C=O din benzofenona) si cele de la 1637 si 816 cm⁻¹ (legaturile duble metacrilice). Alte benzi de absorbtie sunt atribuite intinderii legaturilor C-O-C si celor din inelul aromatic la 1284-1070, si respectiv 950-655 cm⁻¹.

Spectrul ¹H RMN al BP-UDMA (*Fig. 66a*) indica prezenta semnalelor caracteristice protonilor aromatici localizati in pozitia *orto* fata de gruparea carboxilica (8.15 ppm) si in pozitiile *meta* si *para* (7.98 si 7.84 ppm), cat si a protonilor *trans/cis* din unitatile metacrilice (6.11/5.58 ppm). In plus, existenta deplasarilor chimice corespunzatoare protonilor metilenici din gruparile esterice si uretanice (4.48 si 4.22 ppm), protonilor metilenici din PEG (3.79-3.64 ppm) si a celor din vecinatatea gruparilor uretanice (3.49 ppm), impreuna cu protonii metil din metacrilat (1.93 ppm) confirma structura asteptata pentru oligodimetacrilatul benzofenonic. Mai multe informatii asupra structurii macromerului au fost obtinute prin analiza ¹³C RMN a probei. Dupa cum se poate observa in *Figura 66b*, picul datorat carbonului dintre inelele aromatice poate fi identificat la 193.67 ppm, in timp ce picul pentru carbonii din

functiunea esterica de langa legatura dubla este vizibil la 167.79 ppm. Carbonul carboxilic si carbonul ester-uretanic dau semnale la 166.9 ppm si respectiv la 156.74 ppm, iar carbonii din dubla legatura apar la 132.56 si 126.26 ppm. Alte semnale apartin carbonilor aromatici (138.67 ppm si 136.04-130.08 ppm), carbonilor din PEG (70.33 ppm), carbonilor din esterul aromatic (68.97 ppm) si din gruparile ester-uretanice (63.97 ppm), carbonilor de langa uretan (40.40 si 39.44 ppm) si din gruparile metil (18.54 ppm), toate fiind in acord cu structura asteptata pentru BP-UDMA.

Figura 66. Spectrele (a) ¹H RMN si (b) ¹³C RMN ale oligodimetacrilatului cu benzofenona in structura (BP-UDMA) in CDCl₃

In incercarea de a caracteriza cat mai bine structura macromerului BP-UDMA am folosit si metoda de caracterizare prin ionizare in electrospray in tandem cu spectrometria de masa (ESI-MS). [421] Spectrul ESI-MS al BP-UDMA in THF este redat in *Figura 67*, si pot fi identificate clar doua distributii Gaussiene corespunzatoare speciilor ionice pozitive si negative. Am observat ca pentru fiecare serie exista aproximativ 10 semnale, toate separate prin 44 Da, dar semnalul principal indica faptul ca numarul unitatilor de etilen oxid care se repeta este 9. Faptul ca semnalul cel mai abundent (1438.29) este foarte aproape de masa moleculara teoretica a lui BP-UDMA (1440) sustine ca structura data

in *Schema* 28 este in concordanta cu raportul molar folosit in sinteza oligodimetacrilatului uretanic.

IV.3. Studiul fotopolimerizarii benzofenon-macromerului

Pentru obtinerea filmelor acrilice reticulabile sub actiunea luminii UV a fost studiata fotocomportarea oligomerului uretanic cu unitatea de benzofenona in structura prin spectroscopie FTIR-ATR. [421] Intrucat, parametrii principali care guverneaza procesul de reticulare UV sunt atat structura monomerilor/oligomerilor inclusiv masa moleculara, polaritatea, functionalitatea si compozititia, cat si tipul de fotoinitiator si intensitatea luminii UV, pentru inceput am investigat polimerizarea radicalica libera fotoinitiata a BP-UDMA folosind acidul (dimetilamino)fenilacetic (DMPheAA) drept coinitiator (1%). Aceasta este motivat de faptul ca benzofenona si derivatii sai sunt printre cei mai utilizati fotoinitiatori in fotochimie datorita costului scazut, aplicabilitatii pe scara larga si reactivitatii acestora.

Intradevar, dimetacrilatul uretanic cu grupare benzofenonica este transformat intr-un film subtire in timpul procesului de iradiere UV datorita homopolimerizarii acestui compus in prezenta lui DMPheAA si in conditiile experimentale date (intensitatea luminii – 10.3 mW/cm², grosimea filmului – 12 μ m). Asa cum este prezentat si in *Figura 68a*, intensitatea benzii de absorbtie de la 1637 cm⁻¹ din spectrul infrarosu, care apartine vibratiilor de intindere a legaturii duble metacrilice din BP-UDMA sufera importante modificari spectrale, motiv pentru care a fost folosita la monitorizarea gradului de conversie a legaturii duble. Pentru comparatie, s-a studiat si fotopolimerizarea lui BP-UDMA in prezenta lui Irgacure 819 (Irg819) drept initiator (*Fig. 68b*), evidentiindu-se diferentele de eficienta dintre ei. [421]

Figura 68. Evolutia benzii de absorbtie a legaturii duble de la 1637 cm⁻¹ din oligodimetacrilatul benzofenonic (BP-UDMA) in functie de timpul de iradiere UV in prezenta DMPheAA (a) sau Irg819 (b)

Se poate remarca ca polimerizarea macromerului fotosensibil in prezenta

a 1% Irg819, care este un fotoinitiator de tip I eficient, are loc foarte repede deoarece in combinatie cu benzofenona actioneaza sinergic. Ca o consecinta, gradul de conversie (DC) de aproximativ 77% este atins in primele 5 secunde de iradiere (*Fig. 69*). Pentru acest timp scurt de expunere la lumina UV, combinatia tipica a BP-UDMA si DMPheAA este mai putin eficienta (DC: 21%), dar dupa 300 secunde de iradiere UV conversia macromerului in ambele sisteme de initiere a fost in jur de 82%. Toate acestea sunt reflectate de panta curbelor, care ofera informatii semnificative despre viteza de polimerizare, iar valorile de pe platou sunt un indicator al conversiei dublei legaturi acrilice pentru un anumit timp.

Figura 69. Variatia conversiei functie de timpul de iradiere pentru polimerizarea oligodimetacrilatului BP-UDMA singur sau in amestec cu alti monomeri (A, B, C) initiata de BP/amina sau Irg819 folosind lumina UV de intensitate 10.3 mW/cm²

Pe baza celor de mai sus, se poate aprecia ca BP-UDMA are o reactivitate similara cu a altor comonomeri capabili de a da filmelor formate proprietati mai bune. Investigand influenta unui dimetacrilat uretanic neacid sintetizat in grupul nostru (aici notat PTHF-UDMA care contine poli(tetrametilen oxid) de masa moleculara medie de 1000, Schema 30) asupra profilului fotopolimerizarii amestecului de monomeri BP-UDMA/PTHF-UDMA (formularea A, compozitia detaliata este prezentata in Tabelul 7) (Figura 69), s-a gasit ca gradul de conversie este mai mare in cazul lui Irg819 (DC: 87%, dupa 300 s iradiere UV) decat cel obtinut in prezenta lui DMPheAA (DC: 70%). Prin inlocuirea macromerului PTHF-UDMA cu un metacrilat de alcoxisilan (sintetizat anterior in grupul de lucru), si anume N,N'-(metacriloiloxietil trietoxi silil propil carbamoiloxihexil)-urea (Sil-UMA, structura fiind redata in Schema 30) luat in raportul 80:20% (BP-UDMA/Sil-UMA, formularea B), copolimerizarea are loc foarte repede in prima secunda de iradiere, proba atingand un grad de conversie mai mare de 50%. Conversia

finala creste pana la 88% (dupa 300 secunde de iradiere UV) aparand un progres al polimerizarii pentru ambele sisteme de initiere, unde este posibila si aparitia unei retele sol-gel reticulate dens. Modificari ale compozitiei formularii BP-UDMA/PTHF-UDMA/Sil-UMA (50:30:20%, formularea C) conduce la diferente nesemnificative in ceea ce priveste fotoreactivitatea (DC: 83.7 si respectiv 87%). Aceasta tendinta reflecta calitatea fotoinitiatorilor de a initia copolimerizarea radicalica a unor monomeri diferiti pentru constructia unor matrici polimere reticulate. [421]

Schema 30. Structurile monomerilor metacrilici de tip organic sau hibrid utilizati in studiul de fotopolimerizare

Tabel 7. Compozitia monomerilor in amestecurile fotopolimerizabile folosite in studiu

Formularea	BP-UDMA	PTHF-UDMA	Sil-UMA			
Α	50	50	-			
В	80	-	20			
С	50	30	20			

Cineticile de fotopolimerizare ale BP-UDMA si ale amestecului de monomeri, initiate de coinitiatorul aminic sau Irg819 au fost investigate si prin fotoDSC, deoarece aceasta metoda permite o evaluare rapida a timpului necesar pentru atingerea caldurii de polimerizare maxime (t_{max}), a gradului de conversie a legaturii duble (DC) si a vitezei de polimerizare (R^{P}_{max}), ca indicatori de performanta ai fotoinitiatorului. [421] Experimentele fotoDSC s-au realizat cu iradiere UV cu intensitate mica a luminii (4.5 mW/cm²) in prezenta a 1% sistem de initiere. *Figura 70* arata evolutia vitezei de polimerizare si conversia legaturii duble functie de timp pentru dimetacrilatul uretanic singur sau in formulari folosind coinitiatorul DMPheAA sau Irg819. Dupa cum se observa, in toate situatiile fotopolimerizarea avanseaza foarte repede, vitezele de polimerizare atingand maximul inainte de 5 s de iradiere UV. Trebuie remarcat ca viteza de polimerizare are valori mai mari atunci cand se utilizeaza Irg819 ca initiator (R^{P}_{max} : 0.095 – 0.12 s⁻¹), decat in cazul folosirii aminei tertiare drept coinitiator (R^{P}_{max} : 0.06 – 0.096 s⁻¹). O alta observatie evidentiata de *Figura 70a* si *b* este

faptul ca adaugarea dimetacrilatului uretanic neacid (PTHF-UDMA) are ca efect o scadere a vitezei de fotopolimerizare, in timp ce metacrilatul anorganicorganic (Sil-UMA) duce la cresterea valorilor acestui parametru. In plus, datele prezentate in *Figura 70c* arata ca gradul de conversie determinat dupa 120 s de iradiere UV este usor mai mare in cazul in care am folosit Irg819 (DC:77.87 – 87.22 %) decat pentru DMPheAA (DC: 74.56 – 84.27 %), rezultat ce este in acord cu datele FTIR. Daca ne ghidam dupa timpul de atingere a caldurii maxime de polimerizare (t_{max}) este clar ca Irg819 prezinta o reactivitate imbunatatita in doua formulari (B, C, t_{max}: ~ 3s) comparativ cu cele ale initiatorului de referinta BP-UDMA/ DMPheAA (t_{max}: 4.14s). In acest punct, ar trebui reamintit faptul ca performanta initiatorului devine mai complexa in prezenta comonomerilor folositi in copolimerizare. [421]

Figura 70. (a), (b) Profilurile vitezelor fotoDSC si ale conversiei (c) legaturii duble dupa 120 s de iradiere UV pentru BP-UDMA si formularile continand BP-UDMA

IV.4. Utilizarea benzofenon-macromerului ca matrice organica pentru formarea de nanoparticule de argint sau aur

IV.4.1. Monitorizarea prin spectroscopie UV-Vis

Pentru formarea de nanoparticule metalice, s-au realizat experimente de fotopolimerizarea pe compozitia oligodimetacrilat uretanic BP-UDMA si

AgNO₃ (1%) incorporat in matrice inainte de polimerizare, utilizand monitorizarea prin spectroscopie UV-Vis. [421] Figura 71a ilustreaza modificarile ce apar in spectrele de absorbtie UV-Vis pentru BP-UDMA/AgNO₃ si DMPheAA in timpul iradierii UV. Dupa cum se poate observa, evaluarea modificarilor spectrale ale filmului iradiat indica faptul ca intensitatea benzii de absorbtie de la 260 nm scade cu timpul de iradiere, simultan cu aparitia unui pic de absorbtie (dupa 2 min de iradiere), care este caracteristic nanoparticulelor de argint dispersate in matricea polimera. S-a mai remarcat si faptul ca odata cu cresterea intensitatii benzii de absorbtie apare si o deplasare spre rosu, astfel incat dupa 20 min de iradiere maximul de absorbtie este pozitionat la 416 nm. Toate acestea semnifica ca in timpul fotoprocesului creste concentratia nanoparticulelor de argint, probabil datorita dezintegrarii nanoparticulelor la dimensiuni mai mici. Este cunoscut faptul ca marimea plasmonului este corelata cu cantitatea de nanoparticule de argint, in timp ce pozitia picului poate fi dependenta de marimea lor. [422] In studiul nostru, prezenta nanoparticulelor de argint in matricea polimera a fost de asemenea confirmata si de culoarea maro inchis a filmului obtinut dupa iradiere UV (Fig. 71a). De obicei, astfel de particule de argint de dimensiuni nanometrice au culoare galbena, care a fost asociata cu existenta a diferite populatii. [423]

Pentru a compara formarea nanoparticulelor de argint in conditiile mentionate, ambele sisteme (atat cel cu DMPheAA, cat si cel cu Irg819) au fost expuse la acelasi timp de iradiere (20 min). [421] Din spectrele de absorbtie UV-Vis ale lui BP-UDMA/AgNO₃ si coinitiator este evident ca dimensiunea maximului de absorbtie asociat cu nanoparticulele de argint formate in prezenta sistemului de initiere format din unitatea benzenoid si amina tertiara este mai mare, in aceste conditii formandu-se cantitati mai mari de nanoparticule de argint (Fig. 71b). Mai trebuie remarcat ca maximul de absorbtie in prezenta lui DMPheAA de la 430 nm este mai ingust decat cel al particulelor de argint formate in prezenta lui Irg819, care este localizat la 405 nm. Prin urmare, culoarea galben-maronie a filmului fotopolimerizat in prezenta lui AgNO₃ si Irg819 reprezinta un mod simplu de a evidentia diferentele observate intre cele doua sisteme de initiere. O explicatie posibila pentru acest comportament poate fi legata de viteza de polimerizare a macromerului BP-UDMA initiat cu Irg819, cand procesul de polimerizare are loc foarte repede (gradul de conversie atinge valoarea maxima dupa 5 s de iradiere). Luand in considerare aceste rezultate, formarea nanoparticulelor de argint din AgNO₃ a fost investigata in formularile A, B si C doar in prezenta coinitiatorului DMPheAA. In spectrele de absorbtie UV-Vis ale acestor formulari expuse la iradiere UV timp de 20 minute, intensitatea benzii de absorbtie a plasmonului (~ 435 nm) descreste de la A la C (*Fig. 71b*), iar intensitatea semnalului corespunzator formularii B este suprapus peste semnalul formularii C. La prima vedere, introducerea lui Sil-UMA in formularea acrilica pare a fi cel mai important factor pentru acest proces. [421]

Figura 71. (a) Evolutia spectrelor de absorbtie UV-Vis pentru BP-UDMA in prezenta DMPheAA si AgNO₃ (1%) in functie de timpul de iradiere UV; (b) Spectrele de absorbtie UV-Vis pentru BP-UDMA/AgNO₃ si
DMPheAA sau Irg819, ca si pentru formularile A si C in prezenta DMPheAA. In imagine sunt inserate fotografiile unor filme compozite dupa iradiere UV

In acelasi mod a fost evaluata prepararea nanocompozitelor hibide cu nanoparticule de aur incorporate in matricea de BP-UDMA fotopolimerizata prin intermediul procesului de reducere a ionilor de aur in prezenta initiatorilor discutati mai sus. [421] Figura 72a prezinta spectrul de absorbtie a BP-UDMA amestecat cu 1% AuBr₃ dupa 20 minute de iradiere UV, observandu-se ca are loc formarea nanoparticulelor de aur in sistemele fotoreticulate. Din acest punct de vedere, picul de absorbtie care provine de la rezonanta plasmonului nanoparticulelor de aur apare in domeniul 500-550 nm, si un astfel de semnal este tipic pentru nanoparticulele ale caror diametru au dimensiuni mai mici de 50 nm. [424-426] In functie de tipul de fotoinitiator (I sau II), deosebirea intre fotoeficienta acestora este sustinuta de culoarea filmelor compozite rezultate: mov intens cand este folosit DMPheAA drept coinitiator si mov pal in cazul utilizarii lui Irg819 (Fig. 72a). Includerea a 1% AuBr₃ in formularile A, B si C in prezenta de DMPheAA (Fig. 72b) produce aparitia unor picuri de absorbtie in spectrele UV, cu variatii ale intensitatii benzii de absorbtie, cel mai bun rezultat fiind obtinut pentru formularea A. Diferentele de culoare ale filmelor obtinute dupa 20 minute de iradiere UV sugereaza ca prima formulare are un fotocomportament mai bun (Fig. 72b). Modificarile ce apar in spectrele de absorbtie in timpul copolimerizarii monomerilor arata ca introducerea a 20% de metacrilat hibrid in doua formulari (B, C) are ca efect o scadere a intensitatii benzilor de absorbtie a plasmonului caracteristic particulelor de aur. Acest aspect poate fi atribuit mobilitatii diferite a speciilor radicalice active implicate in ambele reactii fotochimice care au loc competitiv (polimerizarea radicalica fotoindusa si procesul de transfer de electroni prin intermediul radicalilor care conduce la nanocompozite hibride cu nanoparticule de Au). Comparativ cu dimetacrilatul uretanic, in afara de procesul de fotopolimerizare metacrilatul de silil-uree poate participa si la reactii de tip sol-gel (hidroliza si condensare) care favorizeaza formarea rapida a retelelor cu un grad mai mare de reticulare

datorita polimerului siloxanic (legaturi Si-O-Si, care in spectrul FTIR pot fi identificate la aproximativ 1042 cm⁻¹) care, implicit restrictioneaza mobilitatea in sistemele discutate anterior. In consecinta, gradul inalt de reticulare afecteaza atat reactia de propagare, cat si reactia de intrerupere radicalica care devin controlate de procesul de difuzie. [427]

Figura 72. Spectrele de absorbtie UV-Vis pentru (a) BP-UDMA in prezenta AuBr₃ (1%) si DMPheAA sau Irg819, si pentru (b) formularile A, B si C cu DMPheAA si AuBr₃ si imagini cu filmele obtinute dupa iradiere

IV.4.2. Analize XRD si TEM ale nanocompozitelor hibride

Pentru caracterizarea materialelor sintetizate s-a folosit pentru inceput, analiza de difractie cu raze X (XRD) pentru a vedea daca apar picurile caracteristice metalelor in stare de valenta zero. [421]

Figura 73. Spectrele XRD in domeniul 35-85° pentru reteaua polimera pe baza de BP-UDMA, coinitiator aminic si 1% (a) Ag sau (b) Au

Figura 73a prezinta diagrama XRD in regiunea 35-80° pentru filmul compozit rezultat din BP-UDMA/AgNO₃ si DMPheAA dupa expunere la radiatie UV timp de 20 minute. Se poate constata ca in spectru apar toate picurile de difractie corespunzatoare reflexiilor din planurile (111), (200), (220) si (311) la $2\theta = 37.59$, 43.77, 64.00 si respectiv 76.98. Intr-adevar, pozitiile picurilor si latimea reflexiilor Bragg sunt specifice argintului cu reteaua

cristalina de tip cub centrat pe fete, indicand formarea argintului metalic (in starea de valenta zero). [428] In cazul nanocompozitelor aur/fotopolimer, este evident ca spectrul de difractie de raze X (*Figura 73b*) scoate in evidenta existenta aurului cristalin, picurile caracteristice planurilor de difractie ale stucturii cubice centrate pe fete fiind localizate la $2\theta = 37.83$, 44.25, 64.36 si respectiv 77.34. Rezultatele obtinute din aceste analize sunt in concordanta cu datele de literatura. [429, 430]

Analiza cu ajutorul microscopiei de transmisie electronica (TEM) confirma observatiile de mai sus prin prezentarea unei dovezi vizuale a particulelor metalice dispersate in matricea polimera, oferind informatii si despre dimensiunea si morfologia lor. [421] Micrografia TEM а nanocompozitei obtinute in urma iradierii UV a dimetacrilatului benzofenonic/DMPheAA si 1% AgNO₃ (Fig. 74a) confirma prezenta in faza organica a nanoparticulelor de argint (diametrul mediu ~ 40 nm) decorate cu particule de dimensiuni mai mari, care pune in evidenta tendinta de aglomerare in timpul fotoprocesului/analizei. Imaginea TEM a filmului nanocompozit Au/poli(BP-UDMA) demonstreaza existenta unei populatii mari de particule neaglomerate si uniform distribuite in matricea de polimer (Fig. 74b). Distributia dimensiunii particulelor, sustine caracterul nanometric al nanoparticulelor iradierea simultan de aur obtinute prin UV cu fotopolimerizarea radicalica a BP-UDMA/DMPheAA. Diametrul mediu al mai multor particule de forma sferica din ultimul film hibrid este de aproximativ 3.4 $\pm$ 0.8 nm. O observatie mai atenta a acestor imagini ne sugereaza faptul ca gruparile carboxilice atasate pe lantul polimeric au un efect de stabilizare asupra nanoparticulelor, in special a celor de aur.

Figura 74. Imaginile TEM pentru nanoparticulele de (a) argint si (b) aur dispersate in reteaua fotopolimerizata pe baza de BP-UDMA si coinitiatorul DMPheAA

IV.5. Studiul comparativ asupra fotopolimerizarii unor oligodimetacrilati carboxilici fata de BP-UDMA

In etapa urmatoare s-au luat in studiu alti oligodimetacrilati carboxilici (UDMA-O1-3) care au fost preparati in grupul nostru, ale caror structuri difera

prin natura spatiatorului flexibil (PTHF: $M_w = 1000$, PCL: $M_w = 1250$, PEG: $M_w = 1000$), structurile fiind prezentate in *Schema 31*. [431-433]

Schema 31. Structura chimica a oligomerilor dimetacrilici acizi utilizati in studiu

Ca si in cazul anterior, pentru a evalua fotopolimerizarea radicalica a dimetacrilatilor, cineticile de conversie ale probelor au fost masurate cu ajutorul spectroscopiei FTIR, urmarindu-se modificarile ce apar la banda caracteristica dublei legaturi metacrilice (1636 cm⁻¹ sau 815 cm⁻¹) in urma iradierii UV. [431-433] Polimerizarile s-au realizat in prezenta initiatorului Irg819 (concentratie 2%), la temperatura camerei, intesitatea luminii fiind de 10.3 mW/cm², iar grosimea filmului de 24 μ m.

Figura 78. Variatia conversiei functie de timpul de iradiere pentru polimerizarea oligodimetacrilatilor uretanici diacizi (UDMA-O1-3) initiata de Irg819 (2%) folosind lumina UV de intensitate 10.3 mW/cm²

Desi concentratia de Irg819 (2%) este dubla fata de cazul macromerului BP-UDMA (1%), gradul de conversie obtinut dupa 300 secunde de iradiere este destul de scazut (DC: 46.6 %). Acest rezultat se poate datora vascozitatii ridicate a lui UDMA-O1 (4000 CP) si mobilitatii lanturilor de PTHF care este perturbata de reticulari. Daca urmarim comportamentul lui UDMA-O3, oligomerul pe baza de PEG, se observa o imbunatatire a activitatii fotopolimerizarii, gradul de conversii obtinut dupa 300 s de iradiere UV fiind de 70.8%, un rezultat ce poate fi considerat bun pentru astfel de materiale, insa mai mic comparativ cu gradul de conversie obtinut pentru BP-UDMA/Irg819 (DC: 82%).

IV.6. Obtinerea nanocompozitelor hibride pe baza de oligodimetacrilati diacizi si testarea lor antimicrobiana

Deoarece nanoparticulele de argint au efect antimicrobian am luat in studiu aceasta proprietate care s-a urmarit pe compozitele hibride formate din oligouretanii acrilici UDMA-O1-3 si nanoparticule de argint (2.5%). [431-433] In acest caz analiza UV-Vis indica ca banda de absorbtie caracteristica plasmonului de argint este localizata la 420 nm si provine de la particulele de argint de dimensiuni nanometrice dispersate fin in matricea organica. Dimensiunea si morfologia particulelor de argint din aceste nanocompozite a fost examinata prin microscopia electronica de transmisie (TEM). Imaginile TEM obtinute (*Fig. 80a*) sugereaza ca in acest caz majoritatea nanoparticulelor au forma sferica, putandu-se observa de asemenea si un grad mic de aglomerare. Histograma de distributie a nanoparticulelor de argint redata in *Figura 80b* confirma faptul ca acestea sunt dispersate relativ uniform in matricea de polimer, iar dimensiunea lor variaza intre 5 si 25 nm (diametrul mediu: 12 ± 0.7 nm). Si in acest caz se apreciaza ca gruparile carboxilice au un efect stabilizator impotriva agregarii nanoparticulelor. [431-433]

Figura 80. (a) Imaginele TEM pentru nanoparticulele de argint dispersate in reteaua fotopolimerizata pe baza de UDMA-O2 si (b), distributia statistica a dimensiunilor nanoparticulelor in polimer

Preliminar, a fost realizat un studiu privind activitatea antimicrobiana a nanocompozitelor hibride fata de *E. Coli* ATCC 25922, o bacterie gramnegativa si *S. Aureus* ATCC 25923, un microb gram-pozitiv. [431] Fiecare material compozit a fost sterilizat inainte de a studia activitatea antimicrobiana, care a fost evaluata prin stabilirea capacitatii de a reduce sau a inhiba formarea coloniilor de catre speciile bacteriene.

Figura 81. Fotografiile care arata zona de inhibare a filmelor compozite preparate cu 2.5% nanoargint si UDMA-O3 impotriva bacteriei (a) *E. Coli* sau (b) *S. Aureus* observate dupa 24 h de incubare la 37 °C comparativ cu (c) o proba martor (poliUDMA-O3) si (b) o proba ce contine 0.03% nanoargint impotriva lui *E. Coli*

Figura 81 prezinta imaginile halo-ului produs in jurul filmului de compozita hibrida (2.5 x 2.5 cm, 24 μ m grosime) obtinut in urma testarii standard prin difuzie. Se poate observa ca nanoparticulele de argint au efect antimicrobian, nanocompozitele Ag/poli(uretan-metacrilat) (Ag/poliUDMA-O3) prezentand halo-uri de inhibare. Astfel, o inhibare remarcabila a fost observata pentru bacteria *E. Coli* prin contactul cu polimerii ce contin nanoparticule de Ag (2.5%), iar acest efect consta in reducerea cresterii coloniilor in zona de agar de sub probe sau din jurul lor (*Fig. 81a*). Comparativ cu alte studii [61, 434] in care gradul de ucidere a bacteriei *E. Coli* a fost de

99.998%, in experimentul nostru gradul de ucidere ajuns pana la 98.6% dupa 24 h de incubatie. Testul antimicrobian indica o activitate rezonabila impotriva lui *S. Aureus*, nanocompozita creand o zona de inhibare in jurul specimenului (*Fig. 81b*). In contrast, in cazul filmului polimeric pur folosit ca martor nu a fost detectata o zona de inhibare la cresterea bacteriei *E. Coli* (*Fig. 81c*). Pentru a examina efectul concentratiei nanoargintului asupra raspunsului antimicrobian s-a utilizat un film compozit ce contine 0.03% nanoparticule pentru a-l testa impotriva bacteriei *E. Coli*. La o concentratie atat de mica a nanoparticulelor de argint eficacitatea de reducere a cresterii bacteriilor a fost scazuta (*Fig. 81d*).

IV.7. Sinteza si caracterizarea unor compozite hibride fotoreticulate de tip sol-gel

Pentru dezvoltarea unor compozite hibride sol-gel, inclusiv a unor materiale ce contin nanoparticule de argint s-au utilizat doi oligodimetacrilati uretanici (UDMA-1, UDMA-2) care contin polieter (politetrahidrofuran, PTHF, $M_n = 1000$) sau poliester (poli(butilen adipat), PBA, $M_w = 1000$) ale caror structuri sunt prezentate in *Schema 32*. [437, 438]

Schema 32. Structura oligodimetacrilatilor uretanici UDMA-1 si UDMA-2

Prepararea materialelor hibride sol-gel (S1-S8) s-a realizat prin amestecarea oligomerilor uretan-dimetacrilici (UDMA-1 sau UDMA-2) cu un monomer alcoxisilan, metacrilat de 3-(trimetoxisilil)propil (MPTS) (5 - 30%), urmata de fotopolimerizarea lor in prezenta de Irg819 ca fotoinitiator, proces in urma caruia se formeaza filme subtiri de retele polimere reticulate. [437, 438] Toate rapoartele gravimetrice utilizate pentru obtinerea compozitelor hibride studiate sunt redate in *Tabelul 9*. Datorita stabilitatii mici a unor legaturil chimice din matricea fotopolimerizata (de exemplu CO-O si CO-NH) in conditii puternic acide sau bazice, filmele obtinute au fost pastrate la temperatura camerei (timp de 7 zile), intr-o atmosfera cu umiditate constanta, pentru a avea loc reactiile sol-gel (hidroliza si condensarea), care permit formarea in cea de-a doua etapa a secventelor silesquioxanice. O reprezentare schematica care ilustreaza dezvoltarea retelei hibride cu legaturi covalente intre componentele anorganice si faza organica prin intermediul metodei sol-gel este redata in *Schema 33*. [437]

Schema 33. Modelul propus pentru reteaua formata de compozitele hibride solgel: (a) vedere laterala si (b) vedere din fata

Tabel 9. Tipul si cantitatea de materiale utilizate pentru sinteza compozitelor hibride sol-gel si a compozitelor cu argint

Proba	UDMA-1 (%)	UDMA-2 (%)	MPTS (%)	Irgacure 819 (%)	Ag (%)
<i>S1</i>	95	-	5	1	-
<i>S2</i>	90	-	10	1	-
<i>S3</i>	80	-	20	1	-
<i>S4</i>	70	-	30	1	-
<i>S5</i>	-	95	5	1	-
<i>S6</i>	-	90	10	1	-
<i>S7</i>	-	80	20	1	-
<i>S</i> 8	-	70	30	1	-
S1 + 0.5% Ag	95	-	5	1	0.5
S1 + 1.0% Ag	95	-	5	1	1.0
S5 + 0.5% Ag	-	95	5	1	0.5
S5 + 1.0% Ag	-	95	5	1	1.0

In acelasi timp, cantitati mici de nanoparticule de argint (0.5% si 1.0%) au fost introduse in formularile S1 si S5 (*Tabel 9*) inainte de fotopolimerizare, presupunand ca in timpul procesului de fotopolimerizarea are loc activarea nanoparticulelor de argint in matricea organica, in prezenta lui Irgacure 819. [437, 438] Observarea vizuala a materialelor hibride rezultate au aratat ca compozitele fara Ag prezinta o transparenta optica buna atribuita domeniilor organice si anorganice de dimensiuni nanometrice produse in filmele compozite [439], in timp cele ce includ nanoparticule de argint au o culoare maronie.

Figura 84. Spectrele FTIR-ATR ale compozitelor hibride pe baza de MPTS/UDMA-1

Spectrele FTIR-ATR a trei dintre compozitele care contin MPTS (5, 20 si respectiv 30%) si oligomerul UDMA-1 drept comonomer(S1, S3, S4) sunt exemplificate in *Figura 84*. In toate spectrele, sunt vizibile benzile caracteristice pentru UDMA-1, dar in plus, cresterea componentei anorganice in compozita iradiata UV implica si marirea intensitatii absorbantei caracteristice fazei de silice, adica a alungirii Si-O-Si localizate la 1043 cm⁻¹ (*Figura 84*) [440], confirmand astfel aparitia retelelor sol-gel reticulate. Totusi, umarul observat la aproximativ 920 cm⁻¹ in spectrele FTIR-ATR ale compozitelor hibride, sugereaza prezenta gruparilor silanol (Si-OH) in probe datorita reactiei de condensare incomplete.

IV.8. Studiul de fotopolimerizare a amestecurilor de monomeri organici-anorganci

Pentru a evalua comportamentul la iradiere UV a oligodimetacrilatilor uretanici in combinatie cu MPTS, a fost monitorizata disparitia benzilor de absorbtie caracteristice legaturei duble acrilice de la 820 si 1638 cm⁻¹, cu ajutorul spectroscopiei FTIR. [437, 438] Cineticile de fotopolimerizare pentru formularile descrise in *Tabelul 9* au fost studiate in conditii identice: concentratie de fotoinitiator (1% Irg819), intensitate a radiatiei (6.5 mW/cm²) si la temperatura camerei, cuantificarea gradului de conversie fiind monitorizat prin scaderea intensitatii benzii de absorbtie de la 1638 cm⁻¹, caracteristica vibratiei de alungire a legaturii duble.

Pentru a determina conversia legaturii duble prin spectroscopie FTIR, s-a masurat descresterea ariilor acestor benzi de absorbtie caracteristice, iar curbele de conversie functie de timpul de iradiere pentru toate formularile sunt reprezentate in *Figura 86*. Conversiile dublei legaturi pentru compozitele

CAPITOLUL IV

hibride pe baza de UDMA-1 redate in *Figura 86a* sugereaza faptul ca polimerizarea are loc foarte repede, astfel ca in primele 10 secunde de iradiere toate probele ating un grad de conversie peste 20%, in timp ce dupa 200 secunde de iradiere UV gradul de conversie are valori intre 39 si 63%. In ceea ce priveste materialele bazate pe UDMA-2, cu toate ca in primele trepte de iradiere reactiile par sa decurga similar cu cele discutate anterior, gradul de conversie inregistrat dupa 200 secunde de iradiere este mai mare, variind in domeniul 57 – 70 % (*Fig. 86b*). Aceste rezultate pot fi atribuite naturii diferite a spatiatorului flexibil care poate afecta mobilitatea si aranjamentul de impachetare a legaturilor duble fotopolimerizabile in interiorul formularilor.

Figura 86. Evolutia conversiei legaturii duble cu timpul de iradiere UV pentru compozitele hibride pe baza de oligodimetacrilatii uretanici (a) UDMA-1 si (b) UDMA-2, masurata din spectrele FTIR

Figura 87. Evolutia spectrelor de absorbtie UV-Vis pentru formularile (a) S1 si(b) S5 in prezenta nanoparticulelor de argint (1%) monitorizate functie de timpul de iradiere UV

Figura 87 prezinta modificarile aparute in spectrele de absorbtie UV-Vis pentru amestecurile UDMA-1 (UDMA-2) si MPTS (95:5%) ce contin 1% nanoparticule Ag in timpul iradierii UV. Asa cum a mai fost mentionat, intensitatea absorbantei de la 370 nm atribuita lui Irg819 scade gradual in primul minut de iradiere, insotita de aparitia unui pic de absorbtie la 424 nm pentru formularea pe baza de UDMA-1 si la 416 nm pentru cea cu UDMA-2 in compozitie. Se poate observa ca odata cu cresterea timpului de iradiere, intensitatea absorbantei se mareste si se deplaseaza usor spre rosu, sugerand ca in timpul iradierii are loc o crestere a concentratiei de nanoparticule de argint activate concomitent cu largirea distributiei dimensiunilor lor. Prezenta nanoparticulelor de argint in retelele polimere uretanice este confirmata prin observarea vizuala a coloratiei maro a filmelor subtiri fotopolimerizate (*Fig.* 87*a*). [437, 438]

IV.9. Analiza suprafetei si caracteristici termice ale hibridelor sol-gel

Forma si distributia dimensiunii nanoparticulelor de argint in matricile fotopolimerizate au fost investigate prin microscopie electronica de transmisie (TEM), o imagine TEM tipica a nanoparticulelor de argint incorporate in nanocompozita hibrida S5 + 1% Ag fiind data in *Figura 88a*. [437] Dupa cum se poate observa din figura, nanoparticulele de argint au forma sferica si sunt relativ uniform dispersate in interiorul formularii hibride. In plus, histograma de distributie a dimensiunii particulelor de argint data in *Figura 88b*, confirma faptul ca particulele au dimensiuni intre 2 si 13 nm, iar diametrul mediu este de 6.3 nm, fara a exista agregate de dimensiuni mari provenite din aglomerarea nanoparticulelor.

Figura 88. (a) Imaginea TEM si (b) distributia statistica a dimensiunii nanoparticulelor de argint in formularea S5 + 1% Ag

Figura 89 prezinta spectrul XRD in regiuine 35 – 80 ° pentru compozita hibrida S1 ce contine 1% nanoparticule de argint. [437] Cele patru picuri de difractie care apar in spectrul compozitei S1 la valori 2θ de aproximativ 38 °, 44 °, 65 °, 78 ° sunt atribuite reflexiilor brag ale planurilor (111), (200), (220) si (311) ale argintului aflat in reteaua cubica centrata pe fete, indicand astfel formarea argintului metalic (cu valenta zero). Absenta altor picuri de difractie sustine existenta argintului metalic in faza pura. [442] Pentru a studia efectele metacrilatului alcoxisilanic asupra microstructurii compozitelor hibride sol-gel,

in *Figura 89* este prezentat si spectrul XRD in domeniul 10-35 °. Dupa cum se poate observa si din figura, maximul de difractie de la $2\theta = 19.6$ ° poate fi atribuit microdomeniilor cristaline provenite din segmentul flexibil de PTHF. [443] O cantitate crescuta de derivat silanic favorizeaza diminuarea cristalinitatii probei, probabil datorita pierderii legaturii de hidrogen dintre gruparile C=O si N-H din secventele uretanice si generarii *in situ* a domeniilor de silice de dimensiuni nanometrice. [444]

Figura 89. Spectrul XRD pentru compozita hibrida S1 + 1% Ag in regiunea 35 $- 80^{\circ}$ si difractogramele XRD pentr S1, S1 + 1% Ag si S4 in domeniul $10 - 35^{\circ}$

Figura 90. (a) Imaginea SEM (in fractura) pentru S5 + 1% Ag; (b) Rezultatele analizei EDX si imaginile cartografierii elementelor (c) siliciu si (d) argint

Distributia elementala si spatiala a atomilor de siliciu si argint in matricea organica a compozitei fotopolimerizate S5 + 1% Ag a fost investigata prin metoda spectroscopiei de raze X cu dispersie a energiei (EDX). [437] In *Fig.* 90b este prezentat diagrama EDX rezulatata unde se pot observa clar picurile caracteristice elementelor C, O, N, Si si Ag care demonstreaza ca hibridele solgel/ nanoparticule de argint au fost preparate prin intermediul unui proces intr-o singura etapa. Mai mult, imaginile distributiei atomilor de siliciu si argint (*Fig.* 90c si d) inregistrate pe filmul compozitei (in fractura, *Fig.* 90a) ilustreaza cu ajutorul spoturilor luminoase o dispersare uniforma a atomilor in interiorul matricei polimere.

Alta metoda folosita pentru analiza suprafetei este spectroscopia fotoelectronica in domeniul razelor X (XPS), datorita sensibilitatii mari si a specificitatii acesteia in identificarea elementelor de pe suprafata, concomitent cu valenta lor chimica. [437] Spectrele XPS tipice inregistrate pentru S1 si S1 + 1% Ag sunt prezentate in *Figura 91*, in care picurile principale care apar la 284, 399 si 531 eV corespund atomilor de carbon, azot si respectiv oxigen. In acelasi timp, semnalele comune pentru ambele spectre sunt cele atribuite atomilor de Si, care dau energii de legatura la 152 eV (Si 2s) si 101 eV (Si 2p), iar in spectrul XPS al nanocompozitei S1 + 1% Ag se poate observa si prezenta speciilor de argint. Deconvolutia spectrului XPS in regiunea caracteristica speciilor de argint (*Fig. 91b*) indica apartitia picurilor pentru Ag 3d_{3/2} si Ag 3d_{5/2} la energiile de legatura 374.4 eV si respectiv 368.4 eV, corespunzatoare configuratiei Ag(0). [445]

Figura 91. (a) Spectrele XPS pentru compozitele hibride S1 si S1/Ag si (b), deconvolutia regiunii Ag 3d

Stabilitatea termica a compozitelor hibride sol-gel si sol-gel/argint a fost evaluata prin intermediul analizei termogravimetrice. [437, 438] Procesul de degradare este caracterizat calitativ prin temperatura de start, temperaturile corespunzatoare pierderilor de masa de 10 si 50%, si cantitatea de reziduu la 700 °C determinate din curbele ATG (*Tabel 10*). Potrivit acestor date, descompunerea termica a compozitelor hibride incepe peste 250 °C, iar

temperatura de start a procesului este marita de cresterea cantitatii de componenta anorganica, probabil datorita interactiunii puternice dintre componentele organice si anorganice. De asemenea, prezenta mai multor legaturi Si-O-Si vor afecta descompunerea partilor organice. [446] Un comportament asemanator a fost observat si dupa introducerea nanoparticulelor de argint in retelele fotoreticulate, sugerand ca prezenta componentelor anorganice poate imbunatati rezistenta la incalzire. Mai mult, se poate remarca faptul ca prin marirea procentului de secvente anorganice din matricea organica, creste proportional si cantitatea de reziduu.

Proba	T _i (°C)	T _{10%} (°C)	T _{50%} (°C)	Reziduu la 700 °C (%)
<i>S1</i>	245	313	385	6.1
<i>S2</i>	250	317	410	8.57
<i>S3</i>	263	325	415	11.79
<i>S4</i>	275	333	420	14.63
S1 + 0.5% Ag	255	329	395	6.91
S1 + 1.0% Ag	280	338	405	8.94
<i>S5</i>	273	335	415	5.1
<i>S6</i>	275	347	424	6.38
<i>S7</i>	282	353	443	8.72
<i>S</i> 8	295	358	451	11.38
S5 + 0.5% Ag	275	335	418	6.45
S5 + 1.0% Ag	286	325	422	6.57

Tabel 10. Comportamentul termic al compozitelor sol-gel cu si fara nanoparticule de Ag

IV.10. Concluzii

- □ a fost preparat si caracterizat un oligodimetacrilat fotopolimerizabil (BP-UDMA) ce contine poli(etilen oxid) de masa moleculara medie 400, o unitate de benzofenona, grupari carboxilice si uretanice;
- comportamentul in timpul fotopolimerizarii macromerului, singur sau in combinatie cu alti comonomeri de tip oligodimetacrilat uretanic sau metacrilat de silil-uree, initiata de coinitiatorul aminic sau Irgacure 819 poate fi exploatat in dezvoltarea de acoperiri specializate pentru aplicatii avansate in optoelectronica sau medii biologice;

- □ oligodimetacrilatul benzofenonic a fost utilizat la obtinerea de nanocompozite hibride in prezenta unor precursori de metale nobile (1% AgNO₃ sau AuBr₃) adugati in monomer inainte de fotopolimerizare, in matricea polimera formandu-se in final nanoparticulele corespunzatoare, care au fost evidentiate prin tehnici adecvate (UV-Vis, XRD, TEM si EDX);
- □ comparativ cu rezultatele obtinute in cazul macromerului cu benzofenona in structura (DC_{FTIR} : 82%), studiul de fotopolimerizare pentru o serie de uretani-dimetacrilici acizi (UDMA-O1-3) care difera prin natura spatiatorului (PTHF, PCL, PEG) arata ca acestia au o reactivitate mai mica (DC_{FTIR} : 46.6 70.8%);
- □ prin introducerea de nanoparticule de argint (2.5%) in matricile de uretan dimetacrilati si prin iradierea UV a acestora s-au obtinut noi materiale cu proprietati antimicrobiene;
- □ testele antimicrobiene preliminare au demonstrat ca la contactul dintre suprafata filmelor compozite si bacterii (*E. Coli* sau *S. Aureus*), dupa 24h de incubare la 37 °C, apar halo-uri de inhibare indicand ca aceste materiale hibride prezinta o capacitate mare de inhibare a cresterii bacteriilor;
- □ compozitele polimere de tip sol-gel s-au obtinut prin fotopolimerizarea oligodimetarilatilor uretanici UDMA-1 sau UDMA-2 impreuna cu metacrilatul de 3-(trimetoxisilil)propil (MPTS) in diverse proportii (5 30%), iar in doua dintre ele a fost introdus 0.5 sau 1.0% nanoparticule de argint;
- □ comportamentul la fotopolimerizare si proprietatile compozitelor hibride formate indica utilizarea acestor materiale in obtinerea de acoperiri versatile pentru o gama larga de aplicatii.

CONCLUZII GENERALE

Analizand materialul prezentat in aceasta lucrare se pot formula urmatoarele concluzii generale:

1. S-au obtinut noi materiale poliacrilice cu utilizari care vizeaza domeniul foto(bio)aplicatiilor, si anume:

- copolimerii acrilici (DnsSA-co-DA si DnsSA-co-MMA) si compozite hibride (HC-P1-4) cu unitati dansil;
- copolimerii bloc amfifili cu sonde fluorescente (unitati triazenice sau de piren) (PAA-b-(PDA-co-PUMA-T), COP-B1 si COP-B2) in structura;
- filme polimere pe baza de oligodimetacrilati fotopolimerizabili (*poliBP-UDMA* si *poliUDMA-01-3*) si nanocompozitele hibride corespunzatoare ce contin nanoparticule ale metalelor nobile (Ag sau Au);
- compozite hibride fotoreticulate de tip sol-gel cu nanoparticule de argint (S1-S8).

2. Pentru obtinerea materialelor dansilate au fost sintetizati doi monomeri noi, un acrilat fluorescent cu unitati dansil-semicarbazida (*DnsSA*) si dodecilacrilamida (*DA*), ale caror structura si puritate au fost confirmate prin spectroscopie FTIR ¹H-RMN, ¹³C-RMN si UV.

3. Pentru sinteza copolimerilor bloc amfifili s-au preparat monomerul triazenic (*UMA-T*), agentul de transfer de lant – ditiobenzoatul de benzil (*BDTB*), macroagentul RAFT pe baza de poli(acid acrilic) (*macroPAA*), un derivat de piren cu grupare metacrilica polimerizabila (*MAPy*) si un macroinitiator ATRP pe baza de poli(etilen oxid) (*PEO-Br*), caracterizarea structurala a acestor compusi fiind realizata prin metode spectrale (FTIR ¹H-RMN, ¹³C-RMN si UV).

4. Pentru obtinerea de materiale acrilice fotopolimerizate sau hibride au fost utilizati o serie de oligodimetacrilati, dintre care mentionam:

- un nou dimetacrilat-uretan fotosensibil (*BP-UDMA*) ce contine secvente de poli(etilen oxid) (PEG, M_w: 400), gupari carboxilice si unitatea de benzofenona in catena, ce a fost caracterizat prin diverse tehnici (¹H si ¹³C RMN, FTIR, UV si spectroscopie de masa cu ionizare prin electrospray);
- trei oligodimetacrilati diacizi (UDMA-O1-3) ce difera prin natura spatiatorului flexibil (PTHF, PCL sau PEG);
- doi oligomeri dimetacrilici uretanici (UDMA-1 si UDMA-2) pe baza de PTHF/PBA, 2,2,4-trimetil-1,6-diizocianatohexan (TMDI) si metacrilat de 2-hidroxietil (HEMA)

5. Prepararea materialelor polimere descrise s-a realizat utilizand metode de sinteza diferite:

- polimerizarea radicalica clasica pentru obtinerea de copolimeri acrilici dansilati si tehnica polimerizarii *in situ* sau metoda sol-gel pentru prepararea compozitelor hibride cu fluorofor dansil;
- polimerizarea cu transfer reversibil de lant prin aditie-fragmentare (RAFT) accelerata prin microunde a fost aplicata pentru copolimerul bloc amfifil ce contine unitati triazenice, in timp ce copolimerii bloc fluorescenti cu piren au fost sintetizati prin polimerizare radicalica cu transfer de atom;
- fotopolimerizarea oligodimetacrilatilor uretanici in prezenta de coinitiator/fotoinitiator (DMPheAA/Irg819) si in unele cazuri de nanoparticule de Ag/Au; pentru compozitele hibride de tip sol-gel procesul de fotopolimerizare a fost urmat de reactiile de hidroliza si condensare ale gruparii anorganice alcoxisilan.

6. Structura materialelor polimere sintetizate si puritatea lor a fost confirmata cu ajutorul spectroscopiei IR si spectrometriei RMN pentru compusii solubili.

Copoliacrilatii sau compozitele hibride obtinute prin polimerizarea radicalica clasica, RAFT sau ATRP sunt solubili in solventi uzuali (DMF, DMSO, THF etc.), in timp ce in urma procesului de fotopolimerizare sau a tehnicii sol-gel se obtin retele reticulate.

Masele moleculare gravimetrice ale copoliacrilatilor dansilati sunt de 33200 g/mol (*DnsSA-co-DA*) si respectiv 65000 (*DnsSA-co-MMA*), iar pentru *copolimerii bloc* acest parametru are valori intre 16900 si 65000 g/mol, in timp ce indicele de polidispersitate variaza in domeniul 1.12-1.29, valoare caracteristica tehnicilor de polimerizare RAFT si ATRP.

7. Investigatia termica a *compusilor dansilati* si a *copolimerilor bloc* a demonstrat ca aceste materiale polimere au o stabilitate termica adecvata pentru aplicatiile vizate, fiind stabili pana la 120 °C, o valoare mult mai mare a temperaturii de degradare fiind observata in cazul compozitei dansilate de tip sol-gel *HC-P4*. Descompunerea termica a *compozitelor hibride fotoreticulate de tip sol-gel (S1-S8)* incepe la temperaturi de peste 250 °C, iar temperatura de start a procesului este marita de cresterea cantitatii de componenta anorganica.

8. Morfologia materialelor dansilate si a copolimerilor bloc a fost analizata prin microscopie de forta atomica (AFM), probele fiind preparate pe suprafete de siliciu prin spin coating. Filmele subtiri formate de *copoliacrilatii cu unitati dansil*, cat si cele din *compozitele hibride* prezinta suprafete omogene, cu rugozitati scazute, iar prezenta componentei anorganice nu perturba distributia spatiala a copolimerilor. Analiza morfologica a filmelor subtiri formate de *copolimerii bloc* a condus la concluzia ca suprafetele polimere prezinta morfologii omogene. 9. Reactile de fotoliza ale structurii triazenice din *copolimerul bloc PAA-b-(PDA-co-PUMA-T)* sub iradiare UV au loc dupa o cinetica de ordinul intai care este puternic influentata de polaritatea solventului.

10. Studiul de fluorescenta a demonstrat potentialul materialelor polimere cu fluorofori in structura de a functiona drept chemosenzori atat in mediu organic, cat si in film, pentru detectarea unor concentratii mici de analit $(10^{-6} - 10^{-4} \text{ M})$ dupa cum urmeaza:

- ➤ copoliacrilatii si compozitele hibride cu unitati dansil pendante au fost testati in detectarea acizilor ($C_{lim} = 0.66 \times 10^{-4} M$), ionilor metalici ($C_{lim} = 0.1 \times 10^{-4} M$) si derivatilor nitroaromatici ($C_{lim} = 0.66 \times 10^{-4} M$);
- copolimerul bloc cu grupari triazenice s-a folosit la detectarea ionilor metalici, cu rol important in detectarea ionilor de Fe³⁺ si Fe²⁺ (C_{lim} = 3.5 x 10⁻⁶ M);
- ➤ copolimerii bloc cu fluoroforul piren atasat covalent de lantul macromolecular au fost utilizati la investigarea efectelor cationilor metalelor grele asupra fluorescentei, cel mai eficient efect de stingere fiind gasit pentru cationii uranil ($C_{lim} = 5 \times 10^{-5} M$), indicand ca acest tip de copolimeri bloc sunt chemosenzori selectivi.
- 11. Studiile de fotopolimerizarea au evidentiat urmatoarele aspecte:
  - comportamentul in timpul fotopolimerizarii macromerului BP-UDMA, singur sau in combinatie cu alti comonomeri de tip oligodimetacrilat uretanic sau metacrilat de silil-uree, initiata de coinitiatorul aminic sau Irgacure 819 poate fi exploatat in dezvoltarea de acoperiri pentru aplicatii in optoelectronica sau medii biologice;
  - ➢ studiul de fotopolimerizare pentru o serie de dimetacrilati uretanici cu grupari carboxil a aratat ca acestia au o reactivitate mai mica (DC_{FTIR}: 46.6 − 70.8%) comparativ cu rezultatele obtinute in cazul macromerului cu unitatea de benzofenona in structura (DC_{FTIR}: 82%);
  - in cazul compozitelor hibride fotoreticulate de tip sol-gel (S1-S8) s-au obtinut rezultate bune in timpul iradierii UV, conversia dublei legaturi variind in domeniul 39-70%.

12. Oligodimetacrilatul benzofenonic *BP-UDMA* a fost utilizat la obtinerea de compozite fotopolimerizate in prezenta unor precursori de metale nobile (1 wt. % AgNO₃ sau AuBr₃), in matricea polimera formandu-se nanoparticulele corespunzatoare ($d_{Ag} = 40$ nm si $d_{Au} = 3.4$ nm), care au fost evidentiate prin tehnici adecvate (UV-Vis, XRD, TEM si EDX).

13. In matricea dimetacrilatilor acizi (*UDMA-O1-3*) au fost introduse nanoparticule de argint (2.5 wt. %), iar investigatiile spectroscopice si microscopice (UV, TEM) ale filmelor compozite au confirmat distributia

uniforma a nanoparticulelor de argint (diametrul mediu de 12 nm) in faza organica.

Testele antimicrobiene realizate au demonstrat ca la contactul dintre suprafata filmelor compozite si bacterii (*E. Coli* sau *S. Aureus*), dupa 24h de incubare la 37 °C, apar halo-uri de inhibare indicand ca aceste materiale hibride prezinta o capacitate mare de inhibare a cresterii bacteriilor.

14. In retelele fotoreticulate de tip sol-gel *S1-S8* au fost incluse nanoparticule de argint (diametrul mediu de 6.3 nm) care au fost evidentiate prin spectroscopie UV-Vis, microscopie TEM, analize XRD, EDX si XPS.

15. Comportamentul la fotopolimerizare si proprietatile compozitelor hibride sol-gel *S1-S8* indica utilizarea acestor materiale in obtinerea de acoperiri care pot gasi un spectru larg de aplicatii.

Rezultatele originale prezentate in cadrul tezei de doctorat au fost publicate (6) sau trimise la publicat (1) in reviste internationale de profil, si prezentate sub forma de comunicari (8) sau postere (3) la diferite manifestari stiintifice:

Lucrari stiintifice:

1. Polyacrylates containing dansyl semicarbazide units sensitive for some structures in solution and film, E. C. Buruiana, A. L. Chibac, T. Buruiana, *J.Photochem. Photobiol. Part A: Chem.* **2010**, *213*, 107;

2. Synthesis and properties of fluorescent hybrid nanocomposites based on copolyacrylates with dansyl semicarbazide units, E. C. Buruiana, A. L. Chibac, T. Buruiana, V. Musteata, *J. Lumin.* **2011**, *131*, 1492;

3. Synthesis, evaluation and preliminary antibacterial testing of hybrid composites based on urethane oligodimethacrylates and Ag nanoparticles, T. Buruiana, V. Melinte, **A.Chibac**, S. Matiut, L. Balan, *J. Biomater. Sci.* **2012**, *23*, 955;

4. Synthesis and sensing characteristics of AB-type block copolymers with fluorescent probe, V. Melinte, T. Buruiana, A. Chibac, E. C. Buruiana, *Digest J. Nanomater. Biostruct.* **2012**, *7*, 501;

5. One-pot synthesis of photocrosslinked sol-gel hybrid composites containing silver nanoparticles in urethane-acrylic matrixes, **A. Chibac**, V. Melinte, T. Buruiana, L. Balan, E. C. Buruiana, *Chem. Eng. J.* **2012**, 200-202, 577;

6. Amphiphilic block copolymer with fluorescent triazene sequences: synthesis and properties evaluation, E. C. Buruiana, A. L. Chibac, V. Melinte, T. Buruiana, J. Chem. Sci., acceptata;

7. A benzophenone-bearing acid oligodimethacrylate and its application to the preparation of silver/gold nanoparticles/polymer nanocomposites, E. C.

Buruiana, A. L. Chibac, T. Buruiana, V. Melinte, L. Balan, J. Nanoparticle Res., trimisa spre publicare.

Comunicari si postere prezentate la manifestari stiintifice:

1. Noi copoliacrilati cu unitati de dansil-semicarbazida in structura. Sinteza, proprietati, E. C. Buruiana, A. L. Chibac, T. Buruiana, Zilele Academiei Iesene - Progrese in stiinta compusilor organici si macromoleculari, ZAI, 8-10 octombrie 2009, Iasi – Romania (comunicare);

2. Proprietati fluorescente ale unor copolimeri acrilici cu fluorofori de tip dansil, A. L. Chibac, E. C. Buruiana, *Zilele Universitatii Al. I. Cuza*, 30-31 octombrie 2009, Iasi – Romania (comunicare);

3. Proprietati fluorescente ale unor compozite hibride ce contin copolimeri acrilici, A. L. Chibac, E. C. Buruiana, *Sesiunea jubiliara de comunicari stiintifice a studentilor, masteranzilor si doctoranzilor*, 2 iulie 2010, Iasi – Romania (comunicare);

4. Nouveaux copolymeres a groupes dansyl et composites hybrides utilisables comme chemocapteur, E. C. Buruiana, **A. Chibac**, T. Buruiana, *Colloque franco-roumain de chimie appliquee*, *COFrRoCA*, **7-10 iulie 2010**, Orleans – Franta (comunicare);

5. Synthesis and evaluation of novel urethane oligodimethacrylates used in preparing biocide hybrid composites containing Ag nanoparticles, T. Buruiana, V. Melinte, A. Chibac, L. Balan, 7th International Conference of Chemical Societies from South-East European Countries, 15-17 Septembrie 2010, Bucuresti – Romania (comunicare);

6. Sinteza si caracterizarea unor compozite hibride pe baza de poliacrilati cu grupe dansil, A. Chibac, E. Buruiana, V. Musteata, *Zilele Universitatii Al. I Cuza*, **12-13 noiembrie 2010**, Iasi – Romania (poster);

7. Polyacrylates and hybrid composites containing dansyl semicarbazide moieties for chemosensor application, A. L. Chibac, E. C. Buriana, *Fourth Cristofor I. Simionescu Symposium*, *CISS*, **31 mai-1iunie 2011**, Iasi – Romania (comunicare);

8. Nouveaux copolymeres a blocs amphiphiles de type AB par des methodes modernes. 2. Synthese de poly(acide acrylique)-b-poly(dodecyl acrylamide) avec des sondes fluorescentes, V. Melinte, T. Buruiana, A. Chibac, E. C. Buruiana, *X-eme Colloque Franco-Roumain sur les Polymers, CFR*, 6-8 septembrie 2011, Douai – Franta (comunicare);

9. Obtinerea de noi compozite hibride polimere prin tehnica sol-gel, A. Chibac, V. Melinte, E. C. Buruiana, *Zilele Universitatii Al. I. Cuza*, 28 octombrie 2011, Iasi – Romania (comunicare);

10. Fluorescent chemosensors based on pyrene-containing AB-type block copolymers, V. Melinte, T. Buruiana, A. Chibac, E. C. Buruiana, Vth

International Conference on Molecular Materials, *MOLMAT*, **3-6 Iulie 2012**, Barcelona – Spania (poster);

11.Synhesis and properties of hybrid composites based on urethane oligodimethacrylates and noble metal nanoparticles, T. Buruiana, V. Melinte, **A. Chibac**, E. C. Buruiana, L. Balan, *Vth International Conferences on Malecular Materials*, *MOLMAT*, **3-6 Iulie 2012**, Barcelona – Spania (poster).

12. Synthesis of photosensitive amphiphilic block copolymers through modern methods of controlled radical polymerization, V. Melinte, T. Buruiana, **A. Chibac**, E. C. Buruiana, *XXXII-nd Romanian Chemistry Conference*, **3-5 Octombrie 2012**, Calimanesti-Caciulata, Valcea – Romania (comunicare).

O parte din rezultatele obtinute in cadrul tezei de doctorat au fost sustinute financiar din Proiectele IDEI Nr. 78/1.10.2007 si Nr. 40/5.10.2011

BIBLIOGRAFIE SELECTIVA

- [1] J.H. Moon, S. Yang, *Chem. Rev.* **2010**, *110*, 547.
- [2] H. Yu, Y. Naka, A. Shishido, T. Ikeda, *Macromolecules* **2008**, *41*, 7959.
- [3] L. Angiolini, T. Benelli, L. Giorgini, F. Mauriello, E. Salatelli, *Macromol. Chem. Phys.* **2006**, 207, 1805.
- [4] H. Ito, Adv. Polym. Sci. 2005, 172, 37.
- [5] H. N. Kim, Z. Guo, H. Zhu, Y. Juyoung, T. He, *Chem. Soc. Rev.* 2011, 40, 79.
- [6] L. Basabe-Desmonts, D. N. Reinhoudt, M. Crego-Calama, *Chem. Soc. Rev.* 2007, *36*, 993.
- [7] A. V. Ambade, B. S. Sandanaraj, A. Klaikherd, S. Thayumanavan, *Polym. Int.* **2007**, *56*, 474.
- [8] X. Feng, L. Liu, S. Wang, D. Zhu, Chem. Soc. Rev. 2010, 39, 2411.
- [9] P. P. Ghoroghchian, M. J. Therien, D. A. Hammer, *Nanomed. Nanobiotechnol.* **2009**, *1*, 156.
- [10] J. Kalinowski, Opt. Mater. 2008, 30, 792.
- [11] L. Miao, X. Liu, Q. Fan, W. Huang, Prog. Chem. 2010, 22, 2338.
- [12] J. T. Goldbach, T. P. Russell, J. Penelle, *Macomolecules* 2002, 35, 4271.
- [13] M. Kang, B. Moon, *Macromolecules* **2009**, *42*, 455.
- [14] J. S. Katz, S. Zhong, B. G. Ricart, D. J. Pochan, D. A. Hammer, J. A. Burdick, J. *Am. Chem. Soc.* **2010**, *132*, 3654.
- [15] J.-M. Schumers, J.-F. Gohy, C.-A. Fustin, Polym. Chem. 2010, 1, 161.
- [16] P. Theato, Angew. Chem., Int. Ed. 2011, 50, 5804.
- [17] H. Zhao, W. Gu, E. Sterner, T. P. Russell, B. E. Coughlin, P. Theato, *Macromolecules* 2011, 44, 6433.
- [18] O. Bertrand, J.-M. Schumers, C. Kuppan, J. Marchand-Brynaert, C.-A. Fustin, J.-F. Gohy, *Soft Matter* 2011, 6891.
- [19] J. Jiang, X. Tong, Y. Zhao, J. Am. Chem. Soc. 2005, 127, 8290.
- [20] H.-I. Lee, W. Wu, J. K. Oh, L. Mueller, G. Sherwood, L. Peteanu, T. Kowalewski, K. Matyjaszewski, *Angew. Chem., Int. Ed.* **2007**, *46*, 2453.
- [21] X. Jiang, C. A. Lavender, J. W. Woodcock, B. Zhao, *Macromolecules* 2008, 41, 2632.
- [22] S.-I. Yusa, M. Sugahara, T. Endo, Y. Morishima, *Langmuir* 2009, 25, 5258.
- [23] Y. Zhao, L. Tremblay, Y. Zhao, J. Polym. Sci. Part A: Polym. Chem. 2010, 48, 4055.
- [24] O. Bertrand, J.-F. Gohy, C.-A. Fustin, *Polym. Chem.* 2011, 2, 2284.
- [31] P. Alexandridis, B. Lindman, *Amphiphilic Block Copolymers: Self-Assembly and Applications*, Elsevier: Amsterdam: New York, **2000**.
- [32] J. Cornelissen, M. Fischer, N. Sommerdijk, R. J. M. Nolte, *Science* **1998**, 280, 1427.
- [33] L. F. Zhang, A. Eisenberg, *Science* **1995**, *268*, 1728.
- [34] D. E. Discher, A. Eisenberg, *Science* 2002, 297, 967.
- [35] D. Y. Yan, Y. F. Zhou, J. Hou, *Science* **2004**, *303*, 65.
- [36] H. G. Cui, Z. Y. Chen, S. Zhong, K. L. Wooley, D. J. Pochan, Science 2007, 317, 647.
- [37] S. Y. Zhang, Y. Zhao, J. Am. Chem. Soc. 2010, 132, 10642.
- [38] U. S. Toti, B. R. Guru, A. E. Grill, J. Panyam, *Mol. Pharm.* 2010, 7, 1108.

- [39] G. J. Liu, S. B. Ma, S. K. Li; R. Cheng, F. H. Meng, H.Y. Liu, Z. Y. Zhong, *Biomaterials* 2010, 31, 7575.
- [40] F. Ahmed, R. I. Pakunlu, G. Srinivas, A. Brannan, F. Bates, M. L. Klein, T. Minko, D. E. Discher, *Mol Pharm* 2006, *3*, 340.
- [41] X. Q. Yang, J. J. Grailer, I. J. Rowland, A. Javadi, S. A. Hurley, V. Z. Matson, D. A. Steeber, S. Q. Gong, ACS Nano 2010, 4, 6805.
- [42] X. Q. Yang, J. J. Grailer, I. J. Rowland, A. Javadi, S. A. Hurley, D. A. Steeber, S. Q. Gong, *Biomaterials* 2010, 31, 9065.
- [43] J. S. Guthi, S. G. Yang, G. Huang, S. Z. Li, C. Khemtong, C. W. Kessinger, M. Peyton, J. D. Minna, K. C. Brown, J. M. Gao, *Mol. Pharm.* **2010**, *7*, 32.
- [44] D. Y. Chen, N. J. Li, H. W. Gu, X. W. Xia, Q. F. Xu, J. F. Ge, J. M. Lu, Y. G. Li, *Chem. Commun.* 2010, 46, 6708.
- [45] M. Alexandre, P. Dubois, *Mater. Sci. Eng.* 2000, 28, 1.
- [46] S. S. Ray, M. Okamoto, Prog. Polym. Sci. 2003, 28, 1539.
- [47] H. S. Nalwa, *Handbook of Organic–Inorganic Hybrid Materials and Nanocomposites, vol.* 2, American Scientific Publishers, Stevenson Ranch, CA, 2003.
- [48] A. Leuteritz, B. Kretzschmar, D. Pospiech, R. F. Costa, U. Wagenknecht, G. Heinrich, in H.S. Nalwa (Ed.), *Polymeric Nanostructures and Their Applications*, American Scientific Publishers, LA, **2007**, 99–151.
- [49] C. L. Liu, Z. C. Cui, C. Guan, J. Q. Guan, *Macromol. Mater. Eng.* 2003, 288, 717.
- [50] D. S. Kim, J. T. Kim, W. B. Woo, J. Appl. Polym. Sci. 2005, 96, 1641.
- [51] H. T. Lee, L. H. Lin, *Macromolecules* **2006**, *39*, 6133.
- [52] S. J. Lee, D. R. Bae, W. S. Han, S. S. Lee, J. H. Jung, *Eur. J. Inorg. Chem.* 2008, 10, 1559.
- [53] B. A. Rozenberg, R. Tenne, *Prog. Polym. Sci.* 2008, *33*, 40.
- [61] S. Loher, O. D. Schneider, T. Maienfisch, S. Bokorny, W. J. Stark, *Small* **2008**, *4*, 824.
- [101] P. Passaniti, M. Maestri, P. Ceroni, G. Bergamini, F. Vogtle, H. Fakhrnabavi, O. Lukin, *Photochem. Photobiol. Sci.* **2007**, *6*, 471.
- [164] V. Melinte, T. Buruiana, D. Tampu, E. C. Buruiana, *Polym. Int.* 2011, 60, 102.
- [165] N. A. O'Connor, S. T. Sakata, H. Zhu, K. J. Shea, Org. Lett. 2006, 8, 1581.
- [171] J. R. Lakowicz, *Principles of Fluorescence Spectroscopy, 3rd ed.*, Springer Science and Business Media, New York, **2006**.
- [312] W. Pfleiderer, S. Matysiak, F. Bergmann, R. Schnell, Acta Biochim. Pol. 1996, 43, 37.
- [313] Hollaender, Surf. Interface Anal. 2004, 36, 1023.
- [314] K. J. Shea, D. Y. Sasaki, G. J. Stoddard, *Macromolecules* 1989, 22, 1722.
- [315] J. Gonzalez-Benito, J. C. Cabanelos, J. A. Aznar, M. R. Vigil, J. Bravo, J. Baselga, J. Appl. Polym. Sci. 1996, 62, 375.
- [316] J. Gonzalez-Benito, A. Aznar, J. Baselga, J. Fluoresc. 2001, 11, 307.
- [328] B. Bednar, Z. Li, Y. Huang, L. C. P. Chang, H. Morawetz, *Macromolecules* 1985, 18, 1829.
- [329] E. C. Buruiana, A. L. Chibac, T. Buruiana, J.Photochem. Photobiol. Part A: Chem. 2010, 213, 107.
- [330] E. C. Buruiana, A. L. Chibac, T. Buruiana, *Progrese in stiinta compusilor organici si macromoleculari*, ZAI, 8-10 octombrie 2009, Iasi Romania.
- [331] A. L. Chibac, E. C. Buruiana, *Zilele Universitatii Al. I. Cuza*, 30-31 octombrie 2009, Iasi Romania.
- [332] E. C. Buruiana, A. Chibac, T. Buruiana, *Colloque franco-roumain de chimie appliquee*, *COFrRoCA*, 7-10 iulie 2010, Orleans Franta.

- [333] A. L. Chibac, E. C. Buriana, Fourth Cristofor I. Simionescu Symposium, CISS, 31 mai-1iunie 2011, Iasi – Romania.
- [334] G. Gorrasi, M. Tortora, V. Vittoria, J. Polym. Sci. Part B: Polym. Phys. 2005, 43, 2454.
- [335] T. Buruiana, V. Melinte, E. C. Buruiana, A. Mihai, *Polym. Int.* **2009**, 58, 1181.
- [336] E. C. Buruiana, A. L. Chibac, T. Buruiana, V. Musteata, J. Lumin. 2011, 131, 1492.
- [337] A. L. Chibac, E. C. Buruiana, Sesiunea jubiliara de comunicari stiintifice a studentilor, masteranzilor si doctoranzilor, 2 iulie 2010, Iasi Romania.
- [338] A. Chibac, E. Buruiana, V. Musteata, *Zilele Universitatii Al. I Cuza*, **12-13 noiembrie** 2010, Iasi Romania.
- [343] M. Royzen, Z. Dai, J. W. Canary, J. Am. Chem. Soc. 2005, 127, 1612.
- [344] K. Rurack, M. Kollmannsberger, U. Resch-Genger, J. Daub, J. Am. Chem. Soc. 2000, 122, 968.
- [345] J. Yin, X. Guan, D. Wang, S. Liu, Langmuir 2009, 25, 11367.
- [346] Q. Miao, X. Huang, Y. Cheng, Y. Liu, L. Zong, Y. Cheng, J. Appl. Polym. Sci. 2009, 111, 3137.
- [348] J. K. Kim, S. Y. Yang, Y. Lee, Y. Kim, Progr. Polym. Sci. 2010, 35, 1325.
- [349] S. B. Darling, Prog. Polym. Sci. 2007, 32, 1152.
- [359] S. Perrier, P. Takolpuckdee, J. Polym. Sci. Part A: Polym. Chem. 2005, 43, 5347.
- [360] C. Barner-Kowollik, S. Perrier, J. Polym. Sci. Part A: Polym. Chem. 2008, 46, 5715.
- [361] G. Moad, E. Rizzardo, S. H. Thang, Aust. J. Chem. 2009, 62, 1402.
- [362] M. Ouchi, T. Terashima, M. Sawamoto, Chem. Rev. 2009, 109, 4963.
- [372] M. Mullner, A. Schallon, A. Walther, R. Freitag, A. H. E. Muller, *Biomacromolecules* 2010, *11*, 390.
- [373] D. Altschuh, S. Oncul, A. P. Demchenko, J. Mol. Recognit. 2006, 19, 459.
- [376] E. C. Buruiana, A. L. Chibac, V. Melinte, T. Buruiana, J. Chem. Sci., acceptata.
- [377] V. Melinte, T. Buruiana, A. Chibac, E. C. Buruiana, *X-eme Colloque Franco-Roumain sur les Polymers, CFR*, 6-8 septembrie 2011, Douai Franta.
- [381] V. Melinte, T. Buruiana, A. Chibac, E. C. Buruiana, *Digest J. Nanomater. Biostruct.* 2012, 7, 501.
- [382] V. Melinte, T. Buruiana, A. Chibac, E. C. Buruiana, *Vth International Conference on Molecular Materials, MOLMAT*, **3-6 Iulie 2012**, Barcelona Spania.
- [385] S. N. Bhat, A. Sharma, S. S. Rao, S. V. Bhat, *Ionics* 2004, 10, 139.
- [386] E. Miller, D. Jóźwik-Styczyńska, Colloid Polym. Sci. 2007, 285, 1561.
- [387] A. F. Olea, P. Silva, I. Fuentes, F. Martínez, D. R. Worrall, J. Photochem. Photobiol. Part A: Chem. 2011, 217, 49.
- [388] P. Bandyopadhyay, A. K. Ghosh, J. Phys. Chem. B 2009, 113, 13462.
- [390] Y. Yagci, S. Jockusch, N. J. Turro, *Macromolecules* 2010, 43, 6245.
- [391] J. P. Fouassier, *Photoinitiation, Photopolymerization and Photocuring. Fundamentals and Applications*, Hanser Publishers, Munich, **1995**.
- [392] N. Arsu, I. Reetz, Y. Yagci, M. K. Mishra, Photoinitiated Radical Vinyl Polymerization. in Handbook of Vinyl Polymers: Radical Polymerization, Process, and Technology, 2nd ed, in M. K. Mishra and Y. Yagci (Eds.), CRC Press, Boca Raton, 2009, 141-204.
- [393] C. N. Bowman, C. J. Kloxin, AIChE J. 2008, 54, 2775.
- [400] S. Jauk, R. Liska, Macromol. Rapid Commun., 2005, 26, 1687.
- [401] G. Temel, N. Karaca, N. Arsu, J. Polym. Sci. Part A: Polym. Chem. 2010, 48, 5306.
- [402] J. Wei, H. Wang, X. Jiang, J. Yin, Macromol. Chem. Phys. 2006, 207, 1752.
- [403] J. Wei, H. Wang, J. Yin, J. Polym. Sci. Part A: Polym. Chem. 2007, 45, 576.

- [404] X. Jiang, J. Yin, Macromol. Rapid Commun. 2004, 25, 748.
- [405] C. Belon, A. Chemtob, C. Croutxe-Barghorn, S. Rigolet, M. Schmitt, S. Bistac, V. Le Houeroud, C. Gauthierd, *Polym. Int.* 2010, 59, 1175.
- [406] L. Hu, W. Shi, Chin. J. Chem. 2011, 29, 1961.
- [407] J. Xu, W. Pang, W. Shi, *Thin Solid Films* **2006**, *514*, 69.
- [410] M. Sadat-Shojai, M. Atai, A. Nodehi, L. Nasiri Khanlar, Dent. Mater. 2010, 26, 471.
- [415] M. Uygun, M. U. Kahveci, D. Odaci, S. Timur, Y. Yagci, *Macromol. Chem. Phys.* 2009, 210, 1867.
- [420] M. Sangermano, A. Marchino, S. Perruchas, T. Gacoin, G. Rizza, Macromol. Mater. Eng. 2008, 293, 964.
- [421] E. C. Buruiana, A. L. Chibac, T. Buruiana, V. Melinte, L. Balan, *J. Nanoparticle Res.*, trimisa spre publicare.
- [422] J. H. Kim, B. R. Min, J. Won, Y. S. Kang, J. Polym. Sci. Part B: Polym. Phys. 2006, 44, 1168.
- [423] X. Zan, M. Kozlov, T. J. McCarthy, Z. Su, *Biomacromolecules* 2010, 11, 1082.
- [424] E. E. Foos, A. W. Snow, M. E. Twigg, M. G. Ancona, *Chem. Mater.* **2002**, *14*, 2401.
- [425] A. I. Frenkel, S. Nemzer, I. Pister, T. Harris, Y. Sun, M. H. Rafailovich, J. Chem. Phys. 2005, 123, 184701.
- [426] H. Fan, Z. Chen, J. Brinker, J. Clawson, T. Alam, J. Am. Chem. Soc. 2005, 127, 13746.
- [427] T. Corrales, F. Catalina, C. Peinado, N. S. Allen, A. M. Rufs, C. Bueno, M. V. Encinas, *Polymer* 2002, 43, 4591.
- [428] A. L. Wang, H. B. Yin, M. Red, X. N. Cheng, Q. F. Zhod, X. F. Zhang, Acta Metall. Sin. (Engl. Lett.) 2006, 19, 362.
- [429] G. Jiang, L. Wang, W. Chen, *Mater. Lett.* 2007, 61, 278.
- [430] K. Sun, J. Qiu, J. Liu, Y. Miao, J. Mater. Sci. 2009, 44, 754.
- [431] T. Buruiana, V. Melinte, A.Chibac, S. Matiut, L. Balan, J. Biomater. Sci. 2012, 23, 955.
- [432] T. Buruiana, V. Melinte, A. Chibac, L. Balan, 7th International Conference of Chemical Societies from South-East European Countries, 15-17 Septembrie 2010, Bucuresti – Romania.
- [433] T. Buruiana, V. Melinte, A. Chibac, E. C. Buruiana, L. Balan, Vth International Conferences on Malecular Materials, MOLMAT, 3-6 Iulie 2012, Barcelona – Spania.
- [434] O. D. Schneider, S. Loher, T. J. Brunner, P. Schmidlin, W. J. Stark, J. Mater. Chem. 2008, 18, 2679.
- [437] A. Chibac, V. Melinte, T. Buruiana, L. Balan, E. C. Buruiana, Chem. Eng. J. 2012, 200-202, 577.
- [438] A. Chibac, V. Melinte, E. C. Buruiana, *Zilele Universitatii Al. I. Cuza*, 28 octombrie 2011, Iasi Romania.
- [442] Y. Zhang, F. Zhan, W. Shi, Progr. Org. Coat. 2011, 71, 399.
- [443] M. Rogulska, A. Kultys, S. Pikus, J. Appl. Polym. Sci. 2008, 110, 1677.
- [444] R. Sengupta, A. Bandyopadhyay, S. Sabharwal, T. K. Chaki, A. K. Bhowmick, *Polymer* **2005**, *46*, 3343.
- [445] M. Habib Ullah, K. Il, C. S. Ha, *Mater. Lett.* **2006**, *60*, 1496.
- [446] S. Karatas, Z. Hosgor, N. Kayaman-Apohan, A. Gungor, *Progr. Org. Coat.* 2009, 65, 49.